

DEBRECZENI

Tek. Nemzeti Múzeumnak
Börmentve. Budapest.

ELŐFIZETÉSI ÁRA HELYBEN ÉS VIDÉKEN
HÁROM PENGÓ, NEGYEDÉVRE 9 PENGÓ.
EGYES SZÁM VÁSÁRLÁSÁNÁL ÁRA
HÉTKÖZNAP 10 FILL., VASÁRNAP 20 FILLÉR
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T. 141

HÉTDIENES

FŐSZERKESZTŐ: **THAN GYULA.** FELELŐS SZERKESZTŐ: **VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY.**

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA: JÓZSEF
KIR. HERCEG-UTCA 16. SZÁM ALATT,
SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA 3-45,
A NYOMDA TELEFONSZÁMA 3-47,
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T. 141

Magyarság

(kb.) A magyar újságírás értékmerő grafikonja sajtóságosan hanyatló irányu. Születésekor úgy szökken a forumra, mint Zeus koponyájából a ragyogószemű isteni szűz, Pallas Athene: a tiszta erkölcs, tudás, emelkedett szellem, bölcsesség, igazságszeretet messzefénylő teljes vértetében, hogy nem egészen egy század alatt Pest körútjainak pénzért mindenre képes utcai rongyává prostituálódjék. Széchenyi István, a Desewffyek kezében szeplőtlen *nemzeti lobogó* a sajtó, Kossuth szónoki zsenijének ország fölé magasló *szószék*, Deák Ferenc és Kemény Zsigmond higgadt vezetése alatt az *egyetemes* közvélemény tolmácsolója. A kiegyezés első évtizedei aztán meghozzák itt is, mint minden területén a magyar életnek, a látzólagos, külsőséges, felszínes, burjanszerű beteg fejlődési tempót és a magyarországi sajtó alantas *párt-eszköz*é sülyed, vagy *rosszillatu* üzletté züllik.

Pesti Hirlaptól a Pesti Hirlapig, a publicista Kossuth Lajostól Rákosi Jenő iskolájának kokárdás, rakétás díszmagyarkodásáig, a nemzetiségiek tyukszemén tipródo kártékony sovinizmusáig ugyanaz a lejtő vezet, amelynek végén ott tátongott a trianoni sírgödör. A végzet felé rohanó nemzetet nem tudta megállítani az őrizőjeül hivatott magyar publicisztika, amely néhány fenn lobogtatott nemzetiszínű sallangon kívül egyetlen irányító jeladást, nagy gondolatot, megváltó eszmét sem produkált közel félszázad alatt, — mert horizontjait a pártkörök szűkös falai határolták, szellemének élet közjogi szörszálhasogatásokban koptatta el, erejét, szenvedélyét uniformis-pitykéik problémái körül tombolta ki.

A lehányatott liberális magyar sajtó már rég a háboru előtt megszűnt komoly nemzeti tényezőnek lenni, hogy teljes programtalanságában helyet engedjen annak az újfajta zsurnalisztikának, amely *ugyancsak liberális volt, — de magyar már nem, — és programmal is jött, mitől szétfeszültek az örökéletre kovácsolt kapcsok, eresztékek és összeomlott a Szent Korona ezeresztendősi birodalma.*

Ha az ember az elvhűség hősi mártírúját megillető kegyelettel fellapozza a századvég legnagyobb publicistájának, Bartha Miklósnak írásait, úgy tévelyeg a vezércikkek ezer-ízzőszerű stílusvirágai között, mintha Atlantis valamely Oceánbamerült csodakertjének ismeretlen pompáján álmélkodnék. Mennyi erő, tudás, szellem, szenvedély, lélek ezekben az írásokban, és minő percnnyi életű, örökre letűnt napipolitikai semmiségek ihletik írójukat. Kérészek királyi ornátusban, egy megérthetetlen, hulló korszak bogarai-

nak pompába öltöztetett, fura műmái...

Az embert meg lehet csalni, de az emberiséget nem lehet. Ki lehet játszani a pillanatot, az órát, a napot, de magát az időt kitérteni nem lehet, — írja Bartha Miklós. Az idő pedig lavínává növelte a félreismerést elmellőzött, semmibevert megoldatlan magyar kérdéseket, a nemzetiségi, faji, szociális, gazdasági problémákat, s amikor a Budapesti Hírlap „harmincmillió magyarjának” néhány frissenmázolt példányá fellobbantotta a maga kis forradalmi petárdáját, — a háborueltűi nemzeti sajtó elhült álmélkodása közben tört szerteszét az egész oly biztosnak vélt magyar világ.

A romok eltakarításának nehéz napjaiban született meg az új magyar sajtó. Sok jóakarát, még több hozzánemértés sürögölődött a közvélemény kialakításán. Nem egy vállalkozást vezettek zátonyra buzgó hevületükben jószándéku, de hiányatlan kormányosok, számos égnék-földnek rázott zord kurzus-ököl simult azóta baksisváró alázatos tenyérré.

De azok a magyar lapvállalatok, amelyek megállottak tiz esztendő kimondhatatlan próbatételeit, történelmet csináltak. Felébredtetették az alvó faji öntudatot és önértéket, megtanítottak látni, a szomszéd-koma, a párt, a „városunk” perspektíváin túl a nagymagyar határvonalakig. És bátran, kötelességtudással feltártak minden, multban kendőzött mély magyar sebet, hogy az odaadó szeretet orvosserét hozzák el a beteghez.

Ha lesz még magyar jövődó, ebben mindenkifeletti érdem a hűség és szegénység fogadalmat tett szolgálóié: a nacionalista sajtó katonáié. És ennek a frontnak legelőn jár retenthetetlenül Milotay István sajtó-organuma.

Miért fogadja a ragaszkodó csodálat tisztességadásával Debrecen öntudatos magyarsága az ő „Magyarságát”?

Erre is feleljen Bartha Miklós: A nagyközönség csak annak hisz, akinek hite van; csak arra hallgat, aki meggyőződésből beszél; csak abban bizik, akinek töprengését, nyugtalanságát, reményét összeforvra látja írői munkájának érzelemvilágval.

Hit és meggyőződés, ez vezérelte a „Magyarságot” tiz keserves éven át, mióta megjelent első számának programmadása:

A Magyarság nemzeti és keresztény politikát akar, de olyat, melynek sem célja, sem eszközei nem lehetnek ellenében a nemzet egyetemes érdekeivel s amely sem a pártcélokat, sem a személyi és hatalmi érvényesülés céljait nem helyezheti elébe egy mindenkifelett álló nagy feladatnak: az integrá-

lis Magyarország visszahódításának. Mi

törhetetlenül akarjuk a keresztény magyarság gazdasági, társadalmi és kulturális uralmát, de nem forradalmi demagógiával s nem kifelé hangos, befelé azonban tehetetlen és romlott kormányzattal, hanem akarjuk a munka, a tehetség, az önszervezés uralomraedző küzdelmével, hallgatva ott, ahol az üres szó csak árthat és dolgozva mindenütt, ahol a napi politika csak megmérgezni és rombolni tud. A kereszténység jelszavai a mi szemünkben nem fedezhetik sem a tehetségtelessnessé, sem a kormányzati korrupció bűneit s nem lehetnek akadályai olyan politikának, amely minden, még bárhol felmarkolható erőt a valódi keresztény és nemzeti érdekek sérelme nélkül, sőt azok egyedül lehető hasz-

nára a történelmi Magyarország szolgálataiba akar állítani.

Hogy ezt a programot törhetetlen akarattal és változhatatlan hűséggel szolgálta Milotay István méltó munkatársaival együtt, tanu rá az egész magyar közvélemény.

És amikor Debrecenben jár táborát, hirdeti a maga igaz igét a nemzeti sajtó vezérkara, bajtársi tiszta szívből köszöntjük őket nagynevű főszerkesztőjük szavaival:

... Egész életünkünk, minden szívdobbanásunk, minden hitünk, minden áldozatunk ezé a célé. Aki a „Magyarság” mellé áll, ezt a zászlót emeli fel és ezt viszi velünk együtt a diadal felé!

Magyarország a hadisarc miatt nem mondhat le a békeszerződésben biztosított jogairól

Olasz vélemény a magyar jóvátételről

Róma, november 8. A lapok közlik a felsőház külügyi bizottságának ülésén elhangzott tiltakozásokat a keleti jóvátételei konferenciával kapcsolatban. Az Impero első oldalán háromhasábos cikkében kiemeli, hogy Magyarországon senki sem járul hozzá az ország újabb pénzügyi megterheléséhez.

Magyarország — írja a lap — bebizonyította a megoldásra irányuló jószándékát, azonban részére erkölcsi, anyagi és politikai lehetetlenség lenne lemondani a békeszerződés ama cikkeiről, amelyek egyedül biz-

tosítják a magyar polgárok jogait azokkal az igazságtalanságokkal szemben, amelyek éppen a békeszerződés akarta megvédeni őket. Jelentést tesznek a hágai értekezletnek

A Times jelenti: A keleti jóvátételei bizottság szerdán és csütörtökön az osztrák és bulgár delegáció emlékiratát tanulmányozta. A bulgár delegációt a jövő kedden ismét kihallgatják, azt hiszik, hogy a hágai értekezlet elé terjesztendő általános jelentéssel a jövő hét közepére készülnek el.

„Vádoltak padjára ültetjük Romániát”

Kenéz Béla képviselő megdöbbenő leleplezése az Oláhországban sinylődo kisebbségekkel való elbánásról

Budapest, november 8.

Kenéz Béla dr. országgyűlési képviselő a külügyi bizottság október 22-iki ülésén történt felszólalására a román kormány budapesti követsége útján cáfoló nyilatkozatot tett közzé és erre a nyilatkozatra Kenéz Béla a következőket jegyzi meg:

„Vádoltak padjára ültetjük Romániát”

A román kormány) zokon veszi, hogy a trianoni Magyarország magyarsága feljajdult és tiltakozik Romániában sinylődo testvéreinek szenvedése miatt. Szüntessék meg e panaszkok okait. Ameddig ez meg nem történik és ameddig csak egy magyar él a csonka hazában, mindig felemeljük szavunkat és történelmünk ítélőszéke előtt a vádoltak padjára ültetjük Romániát a magyarság pusztítása miatt.

Ha Románia azt hiszi, hogy a vád-

alaptalan, vonja felelősségre — hogy csak két-három nevet említek a sok közül, — az Adeverult, a Cuvantul, a Romania és más lapok szerkesztősegit, Angelescu közoktatásiügyi minisztert, Pop-Ghica képviselőt, Calut kolozsmegyei prelátot, akiknek közleményéből és nyilatkozatából én azokat a súlyos és megdöfölatlanul hagyott vádakat merítettem, amelyek alapján tavaly december 13-án és az idén május 7-én a képviselőház előtt és azután a sajtóban is bőven pertraktált mó- az 1919. évi párisi egyezmény megszegésével kizárja a magyarokat a polgári és politikai jogegyenlőség-ből, sőt személyi és vagyoni biztonságából is.

Az oláhok kivándorlásra kényszerítették a kisebbségeket

Ha Románia az erdélyi magyaroknak közvetlenül Hondurasba való

utlevelet nem is állított ki, ez nem cáfolata annak az Erdélyben ismert ténynek, hogy az oláh kormány a magyarok kivándorlását ügynökökkel is elősegíti. Hiszen azt nem tagadhatja le a román kormány, hogy Duca volt külügyminiszter 1925-ben a román parlamentben nyilatkozott, hogy a kisebbségek kivándorlásának elősegítése a román állam érdeke. A román kormány nyilatkozata nem cáfolja a kivándorlásnak Hondurasba irányítását, az utlevélfirma szerint máshova is mehettek, de azért még lehet a végző cél Honduras.

Ebben a kérdésben nem az én külügyi bizottsági felszólalásomat kellett volna a román kormánynak cáfolni, hanem azt az erdélyi lapot felelősségre vonni, ahonnan ez Tegucigalpából keltezte napvilágot látott.

Hogy azonban frissebb anyagot felöljek meg a román kormánynak, közlöm a következőket:

Az oláh börtönök rémségei

Radulescu dr a jassi egyetemen a büntetőjog tanára az oláh lapoknak nyilatkozott a dovnani sötányák melletti börtönök megdöbbentő állapotáról. A nyilatkozatból kitűnik, hogy a velencei ólomkamrára emlékeztető berendezés nem fűthető és nem szellőztethető celláiban ruháktól megfosztott magyar politikai foglyok egyre-másra pusztulnak el. Kettő ilyen biztos halálra szánt magyar foglyot a sok közül meg is nevezek, az egyik Kovács János, a másik Palinszky János, akik nem is tudják miért vannak elítélve. Azt hiszem, hogy a magyar közvéleményt megnyugtatja, ha a román kormány ezt a közlést meg tudja cáfolni. Amíg ehhez hozzáteszem, hogy a dovnani börtönben gyakran kölcsonőznek ki rabokat a paradi sötányába, nyugodtan megállantható, hogy teljes alappal intézhetem a külügyi bizottság ülésén a kérdést a kormányhoz azokra a tényezőkre vonatkozóan, melyeket a román kormány most cáfolni igyekszik.

MEGÖLTE A TORKÁN AKADT KENYÉRHAJ

Kaposvár, november 8.
Magyar János balatonföldvári építész Béla nevű 17 hónapos fia, miközben kenyeret evett fuldokolni és kórhógnni kezdett, majd mielőtt szülei segíthettek volna rajta, kiszívódott. Halálát a torkánakadt kenyérdarab okozta.

VÁMREVIZIÓT KÉRNEK A GAZDÁK

Kaposvár, november 8.
A sárvári gazdasági egyesület ma elhatározta, hogy felterjesztést intéz a kormányhoz, melyben kifejt, hogy szüksége lenne egy legfelsőbb mezőgazdasági vezérkarra, a közterhek csökkentésére, a mezőgazdasági hitelkérdés rendezésére, a természetértékesítés megszervezésére a Bakkánföldi új piacok biztosítására, hízó és tenyészállat, valamint tejtartalmak exportjának megteremtésére, a vasúti fuvardíjak mérséklésére, a kereskedelmi és vámszerzések revíziójára és a mezőgazdaságban újabb megterheléstől való intézményes megoldására.

Kalor, Koburg kályhák, zománc tűzhelyek, csövek, alpacca evőszerek legolcsóbban

NAGY JÁNOS

vasútleveletben
Csapó-utca 77, forduló sarok.

Minisztertanácsot tartott a kormány

Elfogadták a haszombérleti szerződések bejelentéséről szóló törvényjavaslatot

Budapest, november 8.
A kormány tagjai ma délután Bethlen István gróf miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsot tartottak, amelyen Mayer János földmívelésügyi miniszter előadásában letárgyalták a mezőgazdasági haszombérleti szerződések bejelentéséről

szóló törvényjavaslatot. Tudomásul vette a minisztertanács a földmívelésügyi miniszternek az állami gabonavásárlási akció kedvező eredményéről szóló jelentését is. A minisztertanács, mely ezután folyó ügyeket tárgyal, este 10 órakor ért véget.

Senki sem vállalja a sarki utra induló Graf Zeppelin biztosítását

Berlin, november 8.
Mint az Alliance Konzern közli a biztosító társaságok a Graf Zeppelin biztosítását északsarki útjára nem vállalják. A biztosító társaságoknak az a

véleménye, hogy a biztosítást nem lehet olyan utra kiterjeszteni, amely tisztán kutatási célból teljesen ismeretlen helyre megy és melynek során segítő erő teljesen lehetetlen.

Aldozata holteste mellett elaludt a részeg gyilkos

Lorient, november 8.
Egy csavargó éjszaka belopózott egy magányosan élő öregasszony lakásába és azt fejszecsapásokkal leterítette. Ezután a szekrényben talált pálinkásüveg tartalmát mind kiitta, majd az ál-

dozat holteste mellett mély álomba merült. Így találtak rá reggel a szomszédok, akik a csavargó gaztettén felbőszülve, azt úgy elverték, hogy még akkor sem tért eszméltre, amikor a csendőrségre szállították.

A honvédelmi miniszter nyilatkozott a tisztí előléptetésekről

Törvényhozási úton rendezik a 40 éves szolgálati idő kérdését

Budapest, november 8.
Gömbös Gyula honvédelmi miniszter legutóbb nyilatkozott a tisztí előléptetésekről. Hangoztatta ebben a nyilatkozatban Gömbös, hogy a tömeges előléptetéseket megakadályozta állampénzügyi és gazdasági okokból.

A honvédelmi minisztert ezzel a nyilatkozatával kapcsolatban olyan kritika érte, mintha ő rapszódikusan valósítaná meg a honvédelmi reformokat minden átmenet nélkül.

Gömbös Gyula honvédelmi miniszterrel, ezzel a kritikával kapcsolatban a következőket jelentette ki előtűnk:

— Fel fogásom szerint nem én vagyok a rapszódikus, hanem az, aki engem ilyenek állít be. Mielőtt kritikát gyakorolnának, meg sem vár-

ják javaslataimat, mert hiszen valószínűleg a törvényhozás után kell eldönteni ezt a kérdést. Vonatkozik ez a negyven éves szolgálati időre. Véglegesen kialakult véleményem még nincs is ebben a kérdésben, ennek következtében addig kritikát sem lehet gyakorolni.

— Ami a novemberi előléptetések kérdését illeti — folytatta a honvédelmi miniszter — ez kisebb természetű volt, ami azért volt feltűnő, mert eddig nagyméretűek voltak az előléptetések. Most normálisnak tekinthetők. Teljesen kialakult rendszer alapján javasoltam a novemberi előléptetést, ami közkiváncsolt volt éppen a sarzsik tekintélyének védelme érdekében. Nem lehet addig kritizálni, amíg a rendszer ki nem alakul.

Villanyondolálás Komárominé

mosható, tartós hullámok, gyógyhab, fejmosás víz és szappan nélkül. Parókakészítés. Művészi hajmunkák a legújabb párisi módszer szerint. — HAJTÉS MINDEN ÁRNYALATBAN A

szalonban

József kir. herceg-utca 3. sz.
Arany Bika szálló fürdő előtt.

Gillette készlet reklám ár P 2.40

Folytonégő fátűtésű

„Zephir” és „Glória”

Folytonégő fa- és szénfűtésű „Jobbágy”, „Kalor”, „Ciklop”, „Koburg” stb. kályhák.

Takaréktűzhelyek

Tóth Gyula

vasnagyszerkedésében, DEBRECEN Városház sarok.

Hirdessen a Debreceni Ujságban

Az osztrák keresztényszocialista párt kártérítést kíván a Habsburgok részére

Bécs, november 8.

Az alkotmányreform tárgyalására kiküldött albizottság ma délelőtt befejezte tanácskozásait a kormány alkotmánytervezetéről. A bizottság jelentésének végleges megszövegezése véget a jövő héten ül össze.

A mai tanácskozások folyamán Schmitz keresztényszocialista képviselő nyilatkozatot tett, mely szerint pártja fenntartja magának a jogot annak az indítványnak a megtételére, hogy a törvénynek vagy jogi részét, amely a Habsburg-ház száműztetésére és vagyoniának átvételére vonatkozik, a jövőben ne tekintsek alkotmánytörvénynek, ezért azt egyszerű többséggel módosítani lehessen. Pártja azon a véleményen van, hogy az említett törvény rendelkezései a magánbirtoknak a köztársaság jogrendjével ellentétben álló elkövetését jelenti minden kártérítés nélkül és az érdekelt fél jogorvoslati lehetőségének kizárásával. Ezért a párt ennek a kérdésnek elintézését a köztársaság becsületbeli kötelességének tartja.

A MINISZTERELNÖK GÖRÖG KITÜNTETÉSE

Budapest, november 8.

Bethlen István gróf miniszterelnök ma délután 5 órakor fogadta Andre Delmauzot, Görögország budapesti rendkívüli követét és meghatalmazott miniszterét, aki a görög köztársaság elnökének megbízásából átnyújtotta a miniszternek a görög Megváltó nagykeresztet.

A MEGBOKROSODOTT LÓ FELBORITOTTA A TALYIGÁT S A RAJTA ÜLŐ KÖMÜVESNEK ELTÖRT LÁBA

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Sulyos és könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt tegnap délután a nagyállomás melletti vasúti hidon. Szabó István 23 éves kömüves segéd talyigájával hajtatott lefelé. A hid lejtése folytán a talyiga rászaladt a ló lábára. Ettől a ló annyira megijedt, hogy gyors vágatásban rohant lefele. A nagy tömegetől a talyiga felborult s a rajta ülő Szabó István a zuhanás következtében oly szerencsétlenül terült el a földön, hogy jobb lába eltört. A sulyosan sérült kömüvest a mentők kiszállították a klinikára.

MAGYAR NEMZETI KÖNYVNYOMDA RT.

Készít
mindennemű
könyvnyomdai
munkát

Debrecen,
József kir. herc. u. 16

Megválasztották a kereskedelmi és ipari érdekeltség törvényhatósági képviselőit

Tóth Lajos építész a nagyipar képviselője csaknem egyhangú választással került a városi közgyűlésbe

Debrecen, november 8.
(A D. U. tudósítójától.)

A városi törvényhatósági bizottság kereskedő és iparos tagjait csütörtökön választotta meg Debrecen kereskedő- és iparostársadalma.

Lapunk tegnapi számában már megírtuk, hogy a csütörtökön lefolyt szavazás eredményeképpen a kiskereskedők részéről Hegedüs Sándort 633, ifj. Schwarcz Vilmost 623, Vadász Sándort 440 szavazattal a városi törvényhatósági bizottság rendes, vitéz dr. Dávid Gézát 305, Gerstner Kálmánt pedig 295 szavazattal póttagjaivá választották.

A nagykereskedők képviselőjében Debrecen 2800 kereskedője Létay Lajost 598 szavazattal rendes, Benyáts Emil pedig 331 szavazattal póttagnak küldte be a városi közgyűlésbe.

A kereskedőknél a szavazás, a szavazatok összeszámolása a legsimábban és meglehetősen gyorsan ment végbe, úgyhogy este 11 óra után már ki is hirdették az eredményt.

Az Ipartestület kistermében működő szavazatszedő küldöttségénél azonban a szavazatok összeszámolása igen nehezen ment. A szavazást este 8 órakor a törvény rendelkezései szerint lezárták és nyomban hozzáfogtak a szavazatok összeszámolásához, azonban a szavazatszedő küldöttség tagjai csak hosszas munka után tudtak megbirkózni az ötféle szavazólistaokozta nehézségekkel, s éjjel után, mikor már négy órája dolgoztak a bizottság tagjai, még mindig nem lehetett sejtetni sem,

hogy kik fognak bekérülni a városi törvényhatósági bizottságba a 3300 debreceni iparos képviselőjében. A szavazatok összeszámolása ennél a küldöttségénél reggel 6 óráig tartott.

A választás eredményeképpen a kisiparosok részéről Bihary Gábor 877, ifj. Varjassy Imre 756, Szendrői Sándor ács 720 és Nagy Lajos asztalos 655 szavazattal mint rendes, Zelinger Ede 545 és Takács József hentes 496 szavazattal mint póttagok kerülnek be a városi közgyűlésbe. A debreceni iparostársadalom a nagyipar képviselőjében majdnem egyhangúlag 1462 szavazattal Tóth Lajos építész mint rendes, Piros Bélát pedig 737 szavazattal mint póttagot választotta be a városi közgyűlésbe.

A szavazatszedő küldöttségek pénteken délelőtt tették jelentést a választási bizottságnak a városházán, utána pedig a választás eredményét bejelentették dr. Vásáry István polgármesternek.

Szombaton választ a jegyzői érdekképviselőt

Hajdúvármegye jegyzői egyesületének érdekképviselője szombaton reggel kilenc órai kezdettel választja meg a vármegyeháza kistanács-termében törvényhatósági bizottsági tagját. A választásban 45 jegyző van érdekelve, akik 1 rendes és 1 póttagot választanak. Mint értesülünk, a jegyzői kar többségének bizalma Rózsa László, a köztisztviselőkben álló felsőjövésű főjegyző személyében összpontosul, akinek megválasztását a beavatottak biztosítottak tekintik.

Berencsy Zoltánt és Zemplényi Vilmost választotta be az Orvosszövetség a városi közgyűlésbe

Az Orvosszövetség debreceni fiókjának pénteken este 6 órakor rendkívüli közgyűlést tartott a városháza közgyűlési termében dr. Berencsy Zoltán elnöklésével. A rendkívüli közgyűlésen dr. Berencsy meleg szavakkal emlékeztetett meg az elhunyt dr. Szontágh Félixről s méltatta mint embernek és mint tudornak az értékeit. A közgyűlésen megjelent orvosok felállással fejezték ki tiszte-

tüket az elhunyt nagy tudóssal szemben.

A rendkívüli közgyűlés ezután megalakította a választási bizottságot, mert az Orvosszövetség debreceni fiókjának pénteken este választotta meg a városi törvényhatósági bizottságba küldendő tagjait. Választási elnökül a szövetség dr. Hutiray Józsefet, helyettes elnökül dr. Gálbory Sámuel jelölte ki. A választási elnök a megjelent választók közül a szavazatszedő küldöttség rendes tagjaival: dr. Erdey Pált, dr. Budaházy Bruckner Ernőt, póttagjaival: dr. Kenyeres Elekét és dr. Kocsáry Gézát, jegyzőjeül: dr. Ornstein Lajost, helyettes jegyzőjeül: dr. Fodor Lászlót jelölte ki.

A szavazatszedő küldöttség kijelölése után megkezdődött a szavazás, amely este 9 óráig tartott. A szavazás lezárásáig az Orvosszövetség debreceni fiókjának 114 tagja közül 82 szavazott le.

Pontban 9 óra után a bizottság lezárta a szavazást s a szavazatszedő küldöttség tagjai hozzáfogtak a szavazatok összeszámolásához. A lezáró szavazatok alapján a debreceni orvosi kar képviselőjében dr. Zemplényi Vilmost és dr. Berencsy Zoltánt rendes tagokul, dr. Kreiker Aladárt pedig póttagul választották be a városi törvényhatósági bizottságba. Kívülük még szavazatot kaptak: dr. Geszty József 27, dr. Paucily Géza 22, dr. Hutiray József 10, dr. Balkányi Emil 7, dr. Belák Sándor 2, dr. Dóczy Gedeon 1, dr. Horváth Artúr 1.

A választási bizottság ma délelőtt

fogja a választási iratokat és a szavazócédulákat átadni Poroszlay Lászlónak, a központi választmány

elnökének. Együttal jelentést tesznek dr. Vásáry István polgármesternek a választás eredményéről.

Hajdúvármegye orvosainak képviselőit is megválasztották

Hajdúvármegye orvosai, a Hajdúvármegyei Orvosszövetség tagjai pénteken délelőtt választották meg a vármegye törvényhatóságába küldendő egy érdekképviselői tagjukat és egy póttagjukat. A választás iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult meg és a vármegye legtávolabbi eső községeiből is nagy számmal jöttek Debrecenbe az orvosok.

A szavazás lefolytatása után dr. Görgey Márton elnök, vármegyei tisztii főorvos kihirdette az eredményt, amely szerint csaknem egy-

hangúlag, rendes tagul dr. Simon Ernő hajduhadházi tiszti orvost, a Gazdakör elnökét, póttagul Kató Gergely központi járási tiszti orvost választották meg.

Különösen nagy jelentősége van ennek a választásnak azért, mert az érdekképviselői taggal együtt 14 orvos foglal helyet Hajdúvármegye közgyűlésében. Ezekon kívül három gyógyszerész és két állatorvos is tagja a törvényhatósági bizottságnak, amelynek így 19 egészségügyi kérdésekkel foglalkozó tagja van.

A kommunista per vádottjai a szovjetet éltették itélethirdetéskor

Napokon át folyt a budapesti büntetőtörvényszéken a monstre kommunista pernek, Lukács Jenő és társai bűnügyének letárgyalása. Mára került sor itélethozatalra.

Hosszabb tanácskozás után hirdette ki Szemák elnök az ítéletet, amelyben Lukács Jenő és Kehlinger vádlottakat bűnösnek mondotta ki az állam és társadalmi rend felforgatására irányuló bűntettben, valamint a vádirat által felsorolt egyéb bűncselekményekben és

ezért Lukács Jenőt kétévi és négyhónapi, Kehlingert kétévi és négyhónapi, Kristófit másfélévi, Nagy Andort pedig egyévi fogházra ítélte. A többi vádlottakat felmentette. Az ítélet rendelkezésének kihirdetése után Lukács és Kehlinger a szovjetet éltették, Kristófit is renitenskedett, mire az elnök Lukácsot és Kehlingert 10-10 napi, Kristófit pedig 5 napi magánzárkával sújtotta. Úgy az ügyész, mint az elítélt vádlottak fellebbeztek az ítélet ellen.

Wolff Károly és Gömbös Gyula beszéltek a katonai büntetőtörvény pénteki vitájában

A mi hadseregünk csak formailag zsoldos katonaság, lelkeben a nemzet hadserege — mondta Wolff Károly

Budapest, november 8.

A képviselőház pénteki ülésén a katonai büntetőtörvénykönyvről szóló javaslat vitájában elsőnek Szepessy Géza szólalt fel. A sokat támadott negyedik szakaszról beszél, amely kimondja, hogy polgári egyéneket is katonai bíróság elé lehet állítani háború, belső lázadás, vagy határvédelmi zavarok esetén.

Magyarországon a közelmúlt szomorú tapasztalatai szerint nem annyira a külső, mint a belső ellenség ellen kell védekezni és ezért részéről helyesli, hogy ilyen esetekben polgári egyéneket is katonai bíróság elé visznek.

Krüger Aladár a botbüntetésre vonatkozó szakaszhoz szólva helyeselte azt.

Wolff Károly beszéde

A következő szónok Wolff Károly volt. Elsőben is rámutatott arra, hogy a régi szoldateszka szellem megszűnt.

A honvédség ma a nemzet létének alapja. Ami kincsünk, minden reményiségünk hordozója és éppen ezért ilyen szemszögből kell nézni az új katonai büntető törvénytervezetet is. (Nagy taps.)

A honvédelmi miniszter ur ezzel a javaslattal azt akarja, hogy a nemzet a hadsereget úgy tekintse, mint legbecesebb kincsét. Igaz, hogy Trianon zsoldos hadsereget kényszerített ránk, talán éppen azért, mert tudták, milyen óriási érték a nemzeti hadsereg, mégis nem tudom elképzelni, hogy ennek a magyar hadseregnek egyetlen katonája is úgy gondolkozzék, hogy ő egy zsoldos hadsereg tagja. A magyar nemzeti hadsereget nemzeti érzés hatja át és nem zsoldos hadseregünk van, hanem nemzeti hadseregünk.

A fegyverhasználati jog

A fegyverhasználati jogot nem

tartja helyesnek. A fegyverhasználati jog kodifikálásával nem szabadna szakadékot teremteni a katonaság és polgárság között. Nem ismer különbsége polgár és katonai becsület között.

Beszéde végén a botbüntetés ellen érvel. Elfogadja a törvényjavaslatot. Vojnich Miklós báró szerint a javaslatra a magyar katonai büntetőbiráskodás reformja szempontjából szükség van.

Csontos Imre beszéde

A következő szónok Csontos Imre: Rendkívül fontosnak tartja a katonai fegyelmet és kéri a honvédelmi minisztert, igyekezzék, hogy Magyarországon minden férfi katonai oktatásban részesüljön.

Beszéde során a tiszt és közlegény alá-felé rendeltségi viszonyával kapcsolatban olyan kijelentést tett, mintha a katonatisztek „hátrul ballagnának” és hagynák előre menni a legénységet.

Gömbös Gyula megvédi a tisztikart

Gömbös Gyula honvédelmi miniszter: Amilyen szeretettel és örömmel szoktam hallgatni Csontos képviselőtársam felszólalását, éppúgy meg kell ma állapítanom, hogy felszólalásában kisiklott, amikor azt mondotta, hogy a tiszt a legénység mögött bandukol.

A magyar tisztikar mindenkor mindenképpen megette a kötelességét, békében és háborúban egyaránt és remélem, hogy képviselőtársam rektifikálni fogja előbbi kiszólását.

Következett ezután Simon András felszólalása, amelyben minden vonatkozásában örömmel fogadta a javaslatot.

Csak Károly aggodalmát fejezi ki fegyverhasználati törvénybeiktatásáról. A szónok ezután a hadiövezetek helyzetének javítását kéri, majd reflektált a szociáldemokrata deklarációra.

Az ülés két órakor ért véget.

Nem trükk. Valóság!

Kedves,	S	árból
barátságos,	Z	20 ⁰
tiszta	O	
	B	10 ⁰
Bőséges,	E	
izletes,	T	
házi	K	
	S	
	Z	
	S	

engedményt kap Ön, mint ezen lap előfizetője BUDAPESTEN a Park Nagyszállóban. VIII., Baross-tér 10.

Gramofonszó mellett gyilkoltak Wallenstein Manóék, a Rombach-utcai gonosztevők

Budapest, november 8.
A Rombach-utcai rablógyilkosság főtárgyalása iránt fővárosszerte óriási érdeklődés nyilvánul meg. Különösen a Rombach-utcai társadalom tagjai özönlik el a tárgyalótermet, hogy megtudják a gyilkosság részleteit. A vádlottak: Wallenstein Manó és Ödön, valamint Tóth Lajos még tíz évvel ezelőtt megölték Brandl kereskedő cselédjét s a lakáson talált értékeket elrabolták. Most, tíz év után Wallenstein Manó

elvált felesége leplezte le az ügyet. A vádlottak konokul tagadják a gyilkosság elkövetését, a tanúk azonban csaknem valamennyien terhelő vallomásokot tesznek. Így kiderült az is, hogy a gyilkosok a tett elkövetésekor felhúzták Brandlék gramofonját és a „Böksi ne sirjon” kuplé hangjai mellett követték el borzalmas tetteiket. A bíróság igen sok tanút hallgat ki s így a főtárgyalás még napokon keresztül eltarthat.

Három millió pengő évi jövedelme van a svéd gyufa királynak

A Gyufatröszt, amely eddig 11 állammal adott maídnem egymilliárd svéd korona „gyufakölcsönt”, a kölcsönök fejében megszerezte a világ gyufatermelése fölött való uralmat. A gyufatröszt ellenőrzésével megbízott cég neve: A. B. Kreuger és Toll, ez a cég hozta össze a gyufatrösztöt, amelynek elnöke Ivar Kreuger, jelenleg nincs még 50 esztendő. Építészmérnök, nőtlen és évente 2 millió svéd korona, azaz 3 millió pengő jövedelme van, azonkívül óriási magánvagyon. A tröszt három komoly versenytársát győzte

le, elsősorban az amerikai Rockefeller gyufavállalatait, azután a japán gyufagyártást. Oroszország most fog elvérezni a veszedelmes konkurens által. Krugerek ma már az egész világ gyufatermelésének 75%-a fölött rendelkeznek, óriási gyufagyáraik vannak a világ minden részében, azonkívül gép-, fa-, papír-, sokszorosító-, villamossági és egyéb iparvállalataik, nagykiterjedésű erdősegeik, vasutvonalak, számos hajóból álló flottájuk, repülőparkjuk van és legújabbán megvásárolt egy nagy ércbányát is.

A vörös hadsereg vérbe fojtja az orosz parasztlázadást

A déloroszországi parasztlázadásról szóló hírek megerősítést nyernek. A legsúlyosabb zavargások Jekaterinodarban vannak, ahol valamennyi szovjet-

exponens megölték a felkelők. Szebasztopolban és Batumban véres összeütközések vannak folyamatban a felkelő parasztok és a vörös hadsereg között.

Leszállították a hidasnémeti cseh kém büntetését

Pecha Vincét, a Hidasnémetin kémkedésen ért cseh vasúti tisztviselőt tudvalevően öt évi súlyos börtönrre és Magyarország területéről való örökös kitiltásra, társát, Tóth Jánost pedig háromévi súlyos börtönrre ítélte annakidején a honvédtörvényszék. Pecha és Tóth az ítélet ellen perorvoslással éltek és így került az ügy a honvédtörvényszék elé, ahol ma délelőttre tüzték ki a felelősségi főtárgyalást.

A legfelsőbb honvédtörvényszék Vogt Valdemár altábornagy elnöke alatt és Hüttl Gusztáv dr tábornok-hadbíró vezetése mellett ma zárt tárgyaláson foglalkozott az ügyvel. Az ítéletet azonban nyilvános tárgyaláson hirdették ki.

A legfelsőbb honvédtörvényszék

eszerint megsemmisítette a honvédtörvényszék ítéletét a 324. szakasz alapján és a kétheti vizsgálati fogságon kívül Pecha Vincét négyévi és hathónapi, havonként egynapi börtönel és kemény fekhellyel, valamint a büntetés hatodik és tizenkettedik hónapjában magánzárkával súlyosbított súlyos börtönbüntetésre ítélte kémkedés büntette címén. A legfelsőbb honvédtörvényszék fenntartotta Pecha Vincével szemben azt a rendelkezést, hogy a büntetés kitöltése után örökös kitiltják Magyarországról.

A másodrendű vádlottat Tóth Jánost megkísérelt kémkedés büntette címén a legfelsőbb honvédtörvényszék kétévi és hathónapi súlyos börtönbüntetésre ítélte.

Pálffynál nagy sajtvásár

Kossuth-utca 7. sz.

Ementáli sajt	—	—	1 kg 4.30
Cserkés sajt	—	—	1 kg 3.60
Óvári sajt	—	—	1 kg 3.40
Bristol sajt	—	—	1 dob. 0.98

Telefonszám 13-49.

Benyáts Emil cipőosztálya

Debrecen

Hölgyeknek:

Divatszínű, lakk vagy antilop

cipők különféle formákban

P 22.— 24.— 26.—

Barna v. színes bagaria trotter:

P 19.— 22.— 26.—

Vizhatlan skót, vadászcipők.

Talpbavészt

árak

Goodrich gyártmányok.

Talpbavészt

árak

Férfiaknak:

Barna-, fekete-, fél- vagy magasszárú cipők divatos formákban

P 22.— 25.— 26.—

Palesztinába kinyultak a zsidó-ellenes zavargások

Jeruzsálem, november 8. Ezdraleon völgyében. Az arabok elhajtották a község barmait, több lövést adtak le, de senki sem sebesült meg.

Általános sztrájkra szólították a kommunisták a bányászokat

A röpiratokkal telt börd és a röpirat-csempész azonban csak a soproni kapitányságig jutott

Sopron, november 8.

Ma délben a sopron-somfalvai határon elfogtak egy fiatalembert, Halassy Barna rendőrkapitány kihallgatta s megállapították, hogy az illetőt Fail Péternek hívják, sorok-sári lakos és kommunista bűncselekményekért régebben három évre ítélték.

Alig ért véget a kommunista fiatalember kihallgatása, amikor egy erdőőr jelentette, hogy a határmentén, ott, ahol Failt elfogták, egy bördöt találtak, tele különböző iratokkal.

Halassy kapitány az elfogott fiatalemberrel együtt kiment a helyszínre és egy hatalmas bördöt találtak, amely kommunista röpiratokat tartalmazott. A röpiratokban felszólítják a magyar bányászokat, hogy november 7-én, amikor a szovjetköztársaság fennállásának 12. évfordulóját ünnepli, lépjenek általános sztrájkba.

Az esetről azonnal jelentést tettek a budapesti főkapitányságnak és remélik, hogy sikerülni fog az utóbbi idők kommunista bűncselekményeire világosságot deríteni.

Garai és emigráns társai átveszik a szociálisták vezetését

Budapest, november 8.
Garami Ernő és Buchinger Manó nem keltett valami őszinte örömet a szociáldemokrata párt vezetőségi tagjai sorában. Ez érthető is, mert a két vezető szociáldemokratának helyet kell biztosítani és ez a helybiztosítás mások háttérbe szorítását jelenti. Garami Ernő rövidesen átveszi a Népszava főszerkesztői székét, ezenkívül szerkeszteni fogja a Szocializmus című folyóiratot is. Arról, hogy Garami Ernő képviselői mandátumot vállaljon, természetesen szó sem lehet és így politikai szereplése mindősze a publicisztikában és a népgyűlési felszólalásokban fog kimerülni. Garami Ernő elhelyezése így biztosítva lenne a Népszavánál, amelynek a felelős szerkesztését Weltner Jakab venné át. Sokkal súlyosabb probléma azonban Buchinger Manó elhelyezkedése. Értesülésünk szerint Peyer Károly helyét fogja betölteni a Szakszervezeti Ta-

nácsban, miután Peyer az utóbbi időben elszendvedett támadások következtében népszerűtlenné lett a pártban és elveszítette a talajt a lábaitól a bányász szakszervezetben is.

Humor a gondok közt

Igaz történet

Mikor Frunse, a szovjet köztársaság hadi népbiztosa meghalt, Moszkva utcáin hatalmas palkákat hordoztak körül, a következő feirattal:
„Frunse — a revolúció büszkesége és ékessége meghalt. Kövessük mindnyájan a példáját!”

Tévedés kizárva.

— Na, magát aaposan ellátták, — mondja az orvos a betegnek, aki összevissza verve kerül a kórházba. De legálább megismerné a tettet, ha maga elé hoznák?

— De még mennyire megismerném, — nyögi a beteg, hiszen a feleségem.

Olcsón és jól csak a

Bárany Rádióház-

ban vásárolhat. — Szent Anna-utca 1. szám.

Villamossági szaküzlet.

Debrecenbe jön a budapesti amerikai és angol követ

(A D. U. tudósítójától.)

J. Buttler Wright budapesti amerikai követtől és Viscont Chilton budapesti angol követtől pénteken délelőtt értesítés jött a városházára, hogy november 13-án Debrecenbe érkeznek a város nevezetességeink megtekintésére.

A budapesti angol és amerikai követet Fried Leó földbirtokos cserepusztai birtokán fogja vendégül látni.

Kolostorba vonul Juriga Nándor

Prága, november 8.

A nagyszombati apostoli adminisztratura pástorlevélben közhírré tette, hogy Juriga Nándor vágszerdahelyi plébánost, volt nemzetgyűlési képviselőt papi funkciójától felfüggesztették. Juriga tehát nem misézhet, a szentségeket nem szolgáltathatja ki és huzamosabb ideig lelki gyakorlatokat kell tartania valamelyik szerzetesrend kolostorában.

Szenzációs találmány a nyomdaiparban

Egy budapesti mérnök szenzációs magyar találmánnyal lepte meg a magyar nyomdaipart. Ezzel a találmánnyal feleslegessé tudja tenni az az olombetűket. Találmányának a lényege az, hogy fényképezés utján filmre történik a szedés, amelyet offiset eljárással használnak. Ezzel a találmánnyal 8000 betűt lehet óránként produkálni. Az egész világra meg van már a szabadalma. Most Berlinben tárgyalnak e szenzációs találmány külföldi értékesítéséről. A találmány finanszírozására egy svájci konzorcium alakult. A találmány lényege még az, hogy olcsóbbá teszi a nyomdaipari termelést, mert feleslegessé teszi az olombetűket.

AZ ÉHEZŐ GYERMEKEK VIRÁGAKCIÓJÁNAK EREDMÉNYE

A debreceni Vörös Kereszt Egyesület halottak napján a szegény gyermekek ingyentej akciója javára virágárusítást rendezett. Megelőzőleg felhívást bocsátott ki a közönséghez, hogy egy-egy szál virággal segítsék elő az akció sikerét. A kérdés némi meghallgatásra is talált, számosan akadtak, akik elvitték a gyűjtőhelyekre a maguk virágáldozatát.

Az összegyűjtött virágokat Kultsárné és Kultsár Gizella személyes vezetése mellett a Kossuth-utca és Batthyány-utca sarkán árusították el. A szép és olcsó virágok szinte percek alatt elkeltek. Az árusításban segítségükre voltak Orszó Manci és Orszó Imre, valamint Madár Böske. A hölgyeket nemes munkájukért teljes elismerés illeti. A virágakció anyagi eredménye 35 pengő, amelyhez jön dr. Zoltay Lajosné 2 pengős virágmegváltási adománya.

A befolyt összeg mindenesetre növeli azt az alapot, melyből a Vörös Kereszt Egyesület a télen a szegény és a gyenge gyermekek számára ingyen tejet kíván biztosítani. Remélhetőleg lesz még önkéntes adomány is, mely ezt az akciót előmozdítja. Szerkesztőségünk készséggel továbbítja a beküldendő összeget a Vörös Kereszt Egyesülethez.

Próbariadót tartott a rendőrség

Egy óra alatt akció készen áll az egész debreceni őrszemélyzet

(A D. U. tudósítójától.)

Pénteken délelőtt vitéz Boskó Mihály rendőrségi főfelügyelő, őrszemélyzeti parancsnok próbariadót tartott a rendőrségen. A próbariadónak az volt a célja, hogy lássák, miszerint esetleges baj, vagy vész idején mennyi idő alatt tud felsorakoz-

ni a rendőrlégénység. A próbariadó a legteljesebb mértékben sikerült, mert a legkülsőbb perifériákról is 1 órán belül jelentkeztek teljes felszereléssel a rendőrségi őrszemélyzet tagjai. Eszerint baj, vagy vész esetén a rendőrség 1 órán belül a legakcióképebb.

Vasárnap nyílik meg a „Kut” kiállítása

a Kereskedő Társulat dísztermében — Elsőrangú magyar festők legjava alkotásaikkal szerepelnek a tárlaton

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Nagyjelentőségű eseménye lesz Debrecen kulturális életének az a képművészeti kiállítás, amely vasárnap délelőtt 11 órakor nyílik meg a Kereskedő Társulat dísztermében, Piac-utca 2. szám alatt. A Képzőművészek Új Társaságának (KUT) öt kitünős tagja vesz részt ezen a tárlaton: Perrott Csaba, Bornemissza Géza, Grabner Margit, Kmetty János és báró Schossberger Klára festőművészek, valamennyien méltó képviselői a modern magyar festészetnek. A Képzőművészek Új Társasága, amely e kiállítással jelenik meg először Debrecenben, egyike a legjelentősebb magyar művészeti egyesületeknek, hiszen magába foglalja egész sorát ama pompás új magyar festő-talentedeknek, akik ma a magyar pictura legmodernebb és legfrissebb lendületű irányát képviselik. A KUT nemcsak Magyarorszá-

gon szerzett e modern művészeti törekvéseknek jó nevet, hanem diadalmasan bizonyította a magyar kultúrát számos nemzetközi kiállításokon is. Varsó, Velece, Nürnberg, sőt túl az óceánon Filadelfia is megannyi nyert csatáit jelentik annak a diadalmas hadjáratnak, amelyet a modern magyar művészet nevében vívott meg a KUT és e nagyszerű külföldi kiállításokon ott szerepeltek a társaságnak most Debrecenben kiállító tagjai is, még pedig teljes díszességgel.

A KUT tagjait a debreceni Ady-társaság képzőművészeti osztálya hívta meg Debrecenbe, ahová Bornemissza, Kmetty és Perrott már meg is érkeztek. A vasárnapi megnyitás alkalmával az Ady-társaság elnöksége fogja üdvözölni a fővárosi művészeket. A kiállítás megtekintése a megnyitás napján és később is díjtalan.

A Csapó-utcai református egyházrész egy esztendei áldásos munkája

Több mint 1200 pengő segélyt osztottak ki a szegények és betegek között — Az áldozatkész hivek évi 5000 pengő rendszeres bevételt biztosítottak az egyházrésznek

Debrecen, november 8.

(A D. U. tudósítójától.)

Nemrégiben alakult meg Debrecenben a Csapó-utcai református egyházrész, amely a református hivek között a hitélet kimélyítése és intenzívebbé tétele érdekében máris olyan áldásos működést fejt ki, hogy a további eredmények elé a legnagyobb reménnyel lehet nézni. A múlt nap délután a Nagytemplomban az egyháztagok részvételével igen népes értekezlet volt, amelyen dr. Révész Imre lelkész, az egyházrész vezető lelképásztora, vázolta nagyvonalú beszédében az egyházrész-munkáját és nagyarányú terveit s ezzel egy könnyen áttekinthető tájékoztatót adott az egyházrész tagoknak.

A Csapó-utcai egyházrész munkája

Előadásában ismertette az egyházrész szervezeti szabályzatnak azt a pontját, amely szerint az egyházrésznek minden felnőtt tagját évenként legalább egyszer össze kell hívni a templomban tartandó érte-

kezletre, ahol istentiszteleti formák között tájékoztatják őket a közérdekű egyházi kérdésekről. Dr. Révész Imre lelkész a továbbiakban ismertette, hogy a Csapó-utcai egyházrész tanácsa a múlt év októberében történt megalakulása óta már négy teljes ülést tartott, amelyen igen érdekes tervekkel beszéltek meg a közeli jövőre vonatkozólag.

A lelki gondozás

A lelkigondozás és a különböző ügynevezett szeretetmunkásság terén is alapos munkát végzett az egyházrész. Minden hét csütörtökön este gyülekezeti bibliórákat tartottak. Havonként egyszer volt biblia-tanulmányozó összejövetel. Az egyházrész rendkívül eredményesen működő női köre hetenként kétszer tartott összejövetelt, még a nyári vakáció alatt is.

Ezek az összejövetelek egyrészt a hitélet mélyítését szolgálták bibliai tanulmányi órák keretében, másrészt pedig az volt a cél az összejövetelekkel, hogy a női kör tagjainak ké-

zímunkájával minél több művészileg értékes és gyakorlatilag is értékesíthető anyagot lehessen előfermenteni, amelynek eladási árából főként az egyházrész szegénygondozási költségeit lehessen fedezni.

Segélyezések

Elsősorban a női kör fáradhatatlan munkásságának köszönhető, hogy a különböző önkéntes adakozásból befolyó pénzből a múlt évben az egyházrész tanács harminchárom, magával tehetetlen, keresetképtelen egyént és családot részesített rendszeres segélyekben s ennek az összege a többi harminc esetben alkalmilag kiosztott segéllyel együtt több, mint 1200 pengőt tett ki. Ezekhez tartozik természetesen a természetben kiosztott segélyek pénzértéke is.

A szegények és betegek gondozását s a tehetősebb egyháztagok között e célra való gyűjtést diakoniszta és diakonusok végzik. Az ő munkájuknak eredménye, hogy az egyházrész 1651 adófizető tagjáról és azok családjáról rendszeresen vezetett és helyesbített törzslapszerű kimutatása van az egyházrésznek, amely az illető egyének és családok összes viszonyaira lehető részletességgel kiterjeszkedik.

Felépült a gyülekezeti otthon

Az egyházrész történetében és további fejlődése tekintetében döntő fontosságú az a tény, hogy az egyházrész a központi egház presbitériumának megértő támogatása folytán a Szappanos-utca 16. szám alatt levő házastelken rég óhajtott önálló gyülekezeti otthonhoz jutott. A vételár és a berendezés költségei természetesen súlyos terheket jelentettek az egyházra, ezért az év folyamán már előre gondoskodtak arról, hogy a körzeti összejöveteleken buzdították a hiveket arra, hogy az egyházrész terheiből lelkiismeret szerinti, de rendszeres pénzbeli megajánlás alakjában vegyék ki a részüket. Később az egyházrész több tanácsosa és presbitere maguk jártak fel a református hiveket, akiktől megajánlásokat kértek. Munkájuk eredménye az lett, hogy az egyházrész számára több, mint 5000 pengő rendszeres bevételt biztosítottak.

Kilencvenegy pengővel elűnt egy fiatalkorú kereskedőtanonc

(A D. U. tudósítójától.)

Zsalkó Jenő debreceni fűszerkereskedőnél, akinek a Szent Anna- és Batthyányi-utca sarkán van üzlete, állott alkalmazásban Sz. B. fiatalkorú kereskedő tanuló, aki mindössze 12 napja szolgált a kereskedőnél. Zsalkó Jenő csütörtökön 91 pengőt küldött a postára a gyerekkel, hogy adja fel. A tanuló elment a pénzzel és azóta sem tért vissza. Otthon a szülei lakásán sem találták meg és így nyilvánvaló, hogy megszökött és valahol bujkál. Aki tud róla valamit, jelentse a debreceni rendőrségen.

Szénszükségletét

legjobb minőségben és legolcsóbb áron

Schuschitzky János és Tsa cégnél (Ferenc József-ut 22-24.) Telefon 12-48, 12-62 szerezheti be.

Salgótarjáni-, borsodi-, porosz-fülszén és kocsz.

Épület és bútort
Vasalások,
fournérok
Bészler Lajosnál,
Széchenyi-utca 2. sz.

Régi Debreczen

A római kők oporsó

Hogy Debreczen területén már Trajánus korában volt egy kolónia, azt Keresztény József egyházi naplója (1868) is bizonyítja:

„Debreczenben 1860-dik évben, a czeplédutczai temetőben, egy régi római kőkoporsót találtak, mely onnan a ref. főiskolátka vitetvén, több ideig ott volt látható. Ez egy négyszögletű emlék-kő, az eleinek két szélén, két fáklyatöltő Genius, ezután egy fegyveres férfi, és egy síró női kép, s ezek között im e felirat van: Aeliae Concordiae, quae vixit annos XVII. mensis VIII. dies VII. Aelius Viktorianus Vet. Leg. II. Ad. Exc. Eg. Et Casparina Faventina Valentina Clementina, Moesti Parentes. Filiae Dilectissimae, F. C.” (Aelia Concordianak, ki 17 évet, 8 hónapot, 7 napot élt, Aelius Victorianus, a 2-ik legióbeli helyőrség parancsnoka, és Casparina Faventina Valentina Clementina, keseredett szülők, igen kedves leányoknak emelték.)

Ez a síremlék bebizonyítja azt a foltévést, hogy Krisztus után a II. században Debreczen nevezetes hely lehetett parti Dáciában.

Négy új tanítónőt választanak a Dóczy-intézetben

A debreceni Dóczy leánynevelő-intézet elemi iskolai tagozatánál négy új tanítónői állást szereztek, amelyeket Szele György lelkész elnökelete alatt pénteken töltött be az intézet igazgató tanácsa. Papp Ferenc tanítóképzőintézetű igazgató referálta az ügyet s elmondta, hogy a négy állásra 33 pályázati kérvény érkezett be.

A igazgatótanács ezután titkos szavazás útján az első állásra Morvay Ferencné, a másodikra Szele Miklósné, Dicsőffy Gizellát, a harmadikra dr. Sallay Lajosné, a negyedikre Uray Annát választotta meg.

A választás csaknem egyhangulag történt s a megválasztottak a leadott szavazatok legnagyobb részét megkapták. A választás még most a kultuszminiszter elé kerül s az új tanítónők valószínűleg december elején elfoglalhatják állásukat.

Olcsóbb lett a hus

1 K I. rendű marhahus	1.40
1 K II. „	1.00
1 K paprikásnak való	80
1 K I. rendű borjúhus	2.20
1 K II. „	1.40
1 K kövér juhhus	1.00
1 K leves csont	40

Mindennap friss áru
Egész nap nyitva
Csapó utca 14. szám alatt
ROBICSEK JENŐ
husosarnokában

Nyolcvan tanut hallgattak ki a szoboszlói polgármester ellen emelt hamisvád ügyében

Ujabb gyanúsítottjai vannak a hamis feljelentésnek

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Debreczen, november 8.
Ez év tavaszán Hajdusoboszlóról Kovács Sándor aláírással feljelentés érkezett a debreceni kir. ügyészségre, amelyben a feljelentő azt állította dr. Erdős Kálmán polgármesterről, hogy része volt a vörös terror idején Hajdusoboszlón történt borzalmas kivégzésekben. Mint ismeretes ugyanis, 1919 április 24-én egy terror csapat Böhm vörös parancsnok vezetésével, minden előzetes kihallgatás nélkül kivégezte Fekete László polgármestert, dr. Takoy József városi tanácsnokot és Körner Béla bankigazgatót.

A vörösök az elítélteket kihurcolták a templom előtti térre s ott az akasztófaakra egymásután felakasztották a hajdu városnak abban az időben e három legtekintélyesebb emberét.

Az ügyészség a feljelentés alapján nagyszabású vizsgálatot rendelt el ebben az ügyben. Ez a nyomozás azonban a lehető legnegatív eredményt járt, mert az ügyészség megállapította, hogy a Hajdusoboszlón kivégezettek lajstromában a dr. Erdős neve is szerepelt, de az ítélet végrehajtására már nem volt ideje a vörös terror csapatnak.

Mután pedig ez a nyomozás ilyen eredménnyel végződött, az ügyészség a feljelentő ellen indította meg

hamis vád miatt a bünvádi eljárást. Az eljárás megindításakor kiderült, hogy a feljelentést tevő Kovács Sándor nem létező személy. Sokáig folyt a névtelen feljelentő személyének kikutatása iránt a nyomozás, amelynek során a gyanu dr. Balás Endre főorvosra és dr. Papp Ernő ügyvédre esett. Dr. Balás főorvos pár hétig letartóztatásban is állott a debreceni kir. ügyészség fogházában s csak kaució ellenében került szabadlábra, de a városnál viselt főorvosi állásától még a mai napig is fel van függesztve.

Ez a bűnügy, mint értesülünk már közeledik a legteljesebb befejezéshez. A nyomozás ugyanis már teljesen befejeződött s a vizsgálat lefolytatására kiutazott Hajdusoboszlóra dr. Preinszberger Jenő tanácselnök, központi vizsgálóbíró. Dr. Preinszberger három napig tartózkodott a hajdu városban s ezalatt több mint 70-80 tanut hallgatott ki az ominózus hamis vádi bűnügyben. A vizsgálat anyaga most van feldolgozás alatt a vizsgálóbíró-ságon s előre láthatólag még az év folyamán meg is lesz ebben az ügyben a törvényszéki büntető főtárgyalás.

A vizsgálóbírósról kiszivárgott hírek szerint az említettek kivül, még több vádlottjai is lesz a bűnügynek.

Ma van a „Magyarság” debreceni társas vacsorája

Milotay István nagy beszédet mond — Szombaton délig jelentkezhettek a vacsora résztvevői

Debreczen, november 8.

(A D. U. tudósítójától.)

A Tiszántul nacionalista társadalma örömmel, szeretettel és büszkeséggel köszönti ma Debreczenben a nemzeti gondolat legkiválóbb sajtó-organumának, a „Magyarság”-nak vezéreit. A „Magyarság” debreceni előfizetői, akik ezalkalommal alakítják meg debreceni szervezetüket, a debreceni társadalom vezetőivel karöltve, lelkesen készülnek Milotay István és a vele érkező előkelőségek fogadására.

A szombatesti vacsorára és a vasárnap délelőtti alakulásra Debreczenbe érkezik Milotay István, a „Magyarság” főszerkesztője, Pethő Sándor, Oláh György és a lap szellemi vezérkarának minden kiválósága. Velük jönnek a „Magyarság Szövetségének” vezetői, Aitay József dr. ny. közigazgatási bíró, Csaba Ágoston dr. törvényszéki bíró, Fekete Imre dr. ügyvéd, Dybas Béla dr. ny. hadbíró-százados, Szombatfalvy Lajos székesfővárosi tisztviselő, Niedermann Antal ny. posta-vezérigazgató és mások.

A küldöttséghez csatlakoznak a Budapest—debreceni vonalon lévő nagyobb városokból a „Magyarság” előfizetőinek kiküldöttjei. Czegléd, Szolnok, Karcag, Kisújszállás községe küldi el megbízottait a debreceni demonstrációra.

A debreceni pályaudvaron szom-

baton este hat órakor érkeznek meg a fővárosi vendégek. Az állomáson a „Magyarság” debreceni előfizetői nevében dr. Nagy János ügyvéd, törvényhatósági bizottsági tag üdvözlő Milotay Istvánt. Uray Sándor jogásznok, Werbőczy-vezér az ifjúság nagyobb küldöttsége élén köszönti Milotay Istvánt, mint örökös jogásznokot. Megjelenik a pályaudvaron a „Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének” deputációja is.

A „Magyarság” vacsorája este fél kilenc órakor kezdődik az Arany Bika kistermében. A vacsorán dr. Görgey Márton vármegyei tisztí főorvos köszönti Milotay Istvánt, az ifjúság nevében pedig vitéz Szily Tibor dr. főorvos mond köszöntő szavakat. A vacsora során Milotay főszerkesztő hatalmas beszédben fejté ki a magyar nacionalista gondolat célkitűzéseit. Beszédét, amely — mint minden alkalommal —, most is iránymutató lesz a magyar tömegek számára, kíváncsian és szinte érdeklődéssel várja mindenki.

A vacsorára egyébként még ma délelőtt fél 11 óráig is lehet jelentkezni Kovács Károlynál, a „Magyarság” debreceni kiadóhivatala igazgatójánál (Piac-utca 77. Telefon 11—97.) A vacsorajegy ára 2 pengő.

A „Magyarság” vacsorájára eddig a következők jelentkeztek:

Dr. Rásó István ny. főispán, főrendiházi tag, dr. Mitrovics Gyula, dr. Hoffer

András egyetemi tanárok, dr. Szeremley Béla, dr. Nagy Jenő főiskolai tanárok, Török János ny. kuriai bíró, vitéz dr. Székely Ferenc állomás főnök, Dr. Sztankay Ába, Bozóky György, Szaldner Richárd gyógyszerészek, Dr. Görgey Márton vm. főorvos és neje, Dr. Tervev Tamás, dr. Nagy János ügyvéd, dr. Csáthy Dezső, városi tv. hatósági biz. tagok és neje, dr. Varga Lajos, dr. Páyer Dezső, dr. Kovács Béla, dr. szentimrei Nagy Samu ügyvédek, Puskás Elek, Serly Gusztáv és neje bankigazgatók, Csink Lajos, Horváth László máv. felügyelők, Takács Gyula máv. felügyelő Püspökladány, Mihalik Ferenc Berettyó társ. főmérnök, Rozgonyi Árpád főmérnök, Ackermann Pál cégvezető, Soós Ferenc államp. tanácsos, vitéz Kolosváry Borcsa Mihály, Than Gyula főszerkesztők, K. Voith Ilonka operaénekesnő, Hoór-Tempis Erzsébet hangversenyénekesnő, Dr. Pajor Győző igazgató, özv. Zoltán Béláné műszaki főtn. özvegye, özv. Rauch Béláné, özv. Marsalkó Gusztáv, dr. Nagy Béla ügyvédjelölt, Dr. Pongrácz Elemér törvényszéki jegyző, Dr. Pongrácz Kálmán, Dániel Sándor máv. főintéző, Gelléri Emil ny. máv. felügyelő, Szilágyi István, Szabó Imre, Legeza I. klinikai élelm. tisztviselő, Kiszely Ármád ipari szak. isk. igazgató, S. Bíró Géza ny. k. főtisztartó, Dr. Gottenhuber Károly v. aljegyző, Keresztes Vidor műszaki hivatalnok, Ifj. Uray Sándor jogász-elnök, Antalffy József, Springer József és neje könyvkereskedők, Dr. Rásó Sándor ügyvéd, Székely egyetemi főiskolai hallgatók egyesülete 2 taggal, Gaál Imre egyetemi főgépész, Palcsik Sándor műépítész, Kemény János vendéglős, Dalman Sándor máv. vendéglős, Károly Ferenc adóellenőr, Dr. Dudinszky Béla OFB. tisztviselője, Mayer Nébort és neje kereskedő, Kovács Károly és neje Magyarság fiók kiadóhiv. Pécze Béla és neje kereskedő, Kovács Márton ny. máv. előjáró, Marsalkó Lajos szerkesztő, Cserta Kálmán postafelügyelő, Tóth Ilonka és Tóth Béla postás köztv. Schlachta Sándor vaskereskedő, Özv. Missuray Jánosné, Riesz Kálmán kocsiyártó, Feller József, Mészáros Józsefné, Csobán Endre főlevéltárnok, Irmay Béla volt városi hirdetősi igazgató, Kenessey Tibor, Bezsay Miklós, Végh László Árpád bajt. egy. vez. Rokonyi János bölcsész-elnök, Varga Zoltán a Bethlen Gábor kör elnöke.

Vasárnap délelőtt 11 órakor a Ker. Nemzeti Liga székházának disztermében alakul meg a „Magyarság Szövetségének” debreceni fiókjá. Az alakuló gyűlésen felszólal Milotay István, Aitay József dr. és Csaba Ágoston.

Dr. Görgey Márton, mint az előkészítő bizottság elnöke, kéri a „Magyarság” debreceni előfizetőit és barátait, hogy a szombatesti fogadtatáson este 6 órakor a pályaudvarnál minél nagyobb számban jelenjenek meg.

A MOVE frontarcos szövetség a „Magyarság” barátainak debreceni szervezkedése alkalmából közli tagjaival, hogy a kitűnő nacionalista napilap minden igazolvánnyal ellátott frontarcosnak 20% kedvezményt nyújt előfizetési díjából.

— Beiratkozás angol nyelvre. Középszintű tanulókat korrepetálók német és francia nyelvben. Helen Society, Piac-utca 40.

Mindenféle bel- és külföldi

szén, koks, tojásbrikett,
tüzifa és Berentei szén

Retorta bükkfazén, kicsinyben és nagyban házhoz szállítva is

Gabányi Sándor utóda

Láng Miklós, Debrecen legrégebb cégénél
a legolcsóbb napi áron beszerezhető

Csapó-utca 28. szám.

Telefonszám: 4—49

Dr Szontagh Félix professzor temetése

A magyar tudományos élet nagy halottjának, dr Szontagh Félix egyetemi professzornak temetése pénteken délelőtt kezdődött meg a klinikai felvételi épület aulájában. Debrecen város hálája és mélyesége részvéte imponáns módon nyilatkozott meg, amit legjobban az a körülmény bizonyít, hogy 11 óra után szorongásig megtelt a ravatalt magában foglaló aula. A gyászoló közönség sorraiban megjelentek dr Vádray István polgármester, dr Vargha Elemér helyettes polgármester, Rully-Vargha Kálmán, Sesztina Jenő felsőházi tagok, dr Láng Sándor, dr Görgey Márton főorvosok, az egyetemi tanács, professzorok és gyakorló orvosok nagy serege. A felvételi épület aulájában a ravatalt felett az igloi Szontagh-család címere volt látható, a koporsó körül pedig az elhunyt hozzátartozói s a gyermekklinika orvosi és ápolónői kara foglalt helyet.

Pontosan 12 órakor vonult be a ravatalos terembe az egyetemi tanács Csányi Benjámin rector magnificus és dr Wodetzky József orvoskari dékán vezetésével. Ezután Raposs Viktor evangélikus lelkész lépett a koporsóhoz és megtartotta lélekemelő gyászimáját. Az egyházi szertartás után Csányi Benjámin rector tartott gondolatokban gazdag beszédet.

— Csak néhány perc maradt még velünk, — mondotta többek között, — hogy kibuzogjunk előtéd, amit koporsódnál érzünk és tanulságokat merítsünk életedből. Nem közönséges orvosi és emberi értékek távoznak el innen veled. Nagy ösöknék méltó utóda voltál. Az igloi Szontagh-család története hatszáz év óta összeforrt a magyar haza történelmével. Mennyit tudna erről beszélni az a hármias halom, mely cimereiben van, a Magas Tátra, mely látta ezt a történetet. Senki sem vetekedhetik veletek a hűségben. Hű fiait vagytok a Szepességben. Azokban az iskolapadokban ültek te is, amelyekben Thököly Imre ült. Mint tudós és ősihetség voltál, eredeti gondolkodó, Pfadfinder a javából. A tudomány pionnierja. És mégis szerény, mégis Gentleman.

A rector beszédje után dr Wodetzky József dékán bucsuzott el a halottól.

— Még egy esztendő sem perdtél le — mondotta — az idő örökérváló rohanásában, a Gondviselés elhatározása ut, mélyeséges gyászba borította társaidat. Megrendülten állunk ravatalodnál, fennkölt lelkű Barátunk. Ez volt az első és egyetlen fájdalom, melyet valaha okoztál. Te, az odaadó, kifogyhatatlan Jóság eszményképe. Ki végtelenül harmonikus, gyönyörű hosszú életed folytán mindig csak könnyeket szártottál és fájdalmat enyhítettél. A leggyöngébbeket, a piciny, szenvedő gyermekeket vetted pártfogásodba s a tudomány vértézésével álltál szembe a gyilkos kóroknak. Buvárkodó éles elméddelel belemerültél az élet és halál titkainak firkészsébe és számos mélyenjáró tudományos munkáddal messze földön arattál hírt és elismerést magadnak, dicsőséget a magyar orvosi tudománynak a Te hazádnak, amelyet oly forrón szeretted.

— „Omnes eodem vehimur” — mindnyájan ugyanazon egy vég felé sodródunk. Szeretett felelhetetlen Barátunk, Szontagh Félix, Isten veled!

Nagy hatást keltett dr Orsós Ferenc professzor beszéde, aki a Tisza Társaság nevében bucsuzott Szon-

tagtól. Dr Neuber tanár az Orvosszövetség, dr Ambrus magántanár pedig a gyermekklinika nevében mondott emlékszókat. Minden szem könnybe borult, amikor a gyermekklinika egyik kis ápolója, Pelics Margit lépett a ravatálhoz és meghatározó szavak kíséretében elhelyezte a beteg gyermekek virágait. A gyászbeszédet Szoboszlay Ferenc szigorló-orvos bucsú-mondatai fejezték be, majd a koporsót feltették a négylovas gyászkocsira. A menet a klinikai telep mögötti vasúti sinhez vonult, ahol a leplombált koporsót elhelyezték egy vagonban s még a déli órákban felszállították Budapestre, ahol holnap helyezik végső nyugalomra a Kerepesi-temetőben.

Dr Szontagh Félix ravatalán a következő felirású koszorukat helyezték el:

Édes drágámnak — Schazusod. A mi drága jó apuskánknak — Ancus és Dezső. Aلدott mesterünknek — A gyermekklinika orvosi kara. Szeretett kar-társunknak — A Tisza Egyetem és tanácsa. Felejtethetlen szeretett elnöknek — Az Országos Orvos Szövetség a Debrecen városi fiókja. Szerevitel Félix bácsinak — Hűtl professzor és családja. Szeretett elnöknek — A Tisza István Tudományos Társaság. Szontagh Félix professzornak — A Röntgen intézet. Az igaz barátunk — Kenézy. Hálás kegyelmei — Felner Frigyes és családja. Fájós szívvel,

hálás szeretettel — Fabroia Tivadár. Hálás tisztelettel — a Testvérképző Intézet növendékei. Mély részvéte jeléül — A Mihálovits család. Tisztelete jeléül — az Egyetemi Gazdasági hivatal. Szontagh Félixnek őszinte kegyelettel — A Bölcsészeti tudományi kar. Szeretett és nagyrabecsülés jeléül — Benedek és az idegklinikai orvosi kara. Beldgyógyászati orvosi kara. Sebészeti klinika orvosi kara. Kedves, jó Félix bátyánknak hálás kegyelettel — Papp Károlyék. Fájó szívvel bucsuzunk — Berta és Edi. Hálás rokoni szeretettel — Papszász család. Hálával és szeretettel — Kozma Miklós, Sándor, Mária és Dénes. Kegyelete jeléül — Női klinika orvosi kara. Félix bácsinak — Boór-Tempis Erzsébet. Szeretett barátunknak — Az orvoskari tanári testület. Drága barátunknak — Dr Baksa János. Dr Darkó Jenő és családja. Dr Verzár Frigyes és családja. Szeretett professzorunknak — Rác Sándor. Sesztina Jenő. Családunk régi jó rokonának — Özv. Münich Aurélné és családja. Szeretett professzor urunknak — Altiszteji. Szeretett professzorunknak — Csaba bajtársi Egyesület. Kedves Professzorunknak — Intéző nénitől. Felejtethetlenül kedves tanártársunknak — a jog és állami tudományi kar. Hű rokoni szeretettel és kegyelettel özi emlékedet a Telegdy család. A mi jó professzorunknak — A gyermekklinikai növérék. Felejtethetlen drága barátunk utolsó üdvözlétül — Elischer Gyula és neje. A mi jó professzorunknak — utolsó üdvözléttel. A II. számú ragályos osztály női növendékei. Mély isztelettel és szeretettel — Farkas kertészete.

Rövidesen elkészül a Svetits-alapítvány ötemeletes Piac-utcai bérpalotája

Az üzletekbe már két és fél hónap múlva be lehet költözni

Debrecen, november 8.
(A D. U. tudósítójától.)

A római katolikus Svetits-alapítvány Piac-utcai építkezése rohamos léptekkel közeledik a befejezéshez. A monumentális palota frontális részén már lebontották az állványokat s az egyszerűségében is méltóságos, harmonikus épület imponáns nagysággal uralkodik az utvonalláza felett. A finoman hajlott és egyenes vonalnak művészi elrendezése, mely a passage-rendszerű épületalaknak egységbefoglaló arányosságát, áttekinthető képet és eleganciát ad, azonnal szembeütik a mélyen benyúló frontképzésből s ha a felső terraszok ékes korlátjai is felkerülnek a ma még befejezetlen oldal-tetőkre, a homlokzat felső része is harmóniatelt elevenséget kap.

A „Debreceni Ujság” tudósítója kérdést intézett Mellau Márton apostoli kormányzói helynökhöz, a Svetits-intézet igazgatójához, aki az építkezésre vonatkozólag a következőket volt szíves elmondani.

Belejezés előtt az építkezés

— A hónapokig tartó munkálatok — mondotta Mellau Márton — rövidesen befejeződnek. Mint már a frontális részen látható, a palota passage-szerűen épült s ezért van a középső behajlás. Az összetartás természetesen akkor lesz teljesen harmonikus, amikor az oldalszárnyak egy emelettel mélyebb fekvésű nyitott terraszaira felerősítik a művészi kivitelű vasrácsokat. Tavasz-tól kezdve festői látványt fog nyújtani ez a két vasrácsos terrasz a teliherpettyes piros napernyőkkel. Ezek lesznek Debrecen legszebb kiosk-jai, ahonnan gyönyörű, levegőteli kilátás nyílik a Piac-utca tengelyében egy a nagytemplom, mint a vas-

utállomás felé.

A palota relieffjei

— Külön kell rámutatnom — folytatta Mellau Márton — a palota domborművi díszítéseire. A homlokzatot négy relief ékesíti, melyek a debreceni nép foglalkozásaival vannak összefüggésben. Egyik a földművelést, másik az ipari kultuszt, a harmadik Debrecen kereskedelmét s a negyedik a tudományt szimbolizálja. Ez utóbbin látható a Svetits-intézet képe, amint az iskolás tanulók tanulni sietnek. E domborművek, ugyancsak a négy évszaktot jelképező pultó-alakok Paczó Pál helybeli szobrászművész alkotásai. A művészi relieffek már teljesen készen állanak s így a front alsó része már befejezést nyert, csupán az elsőemeleti erkélyek hiányoznak.

A Svetits-bérlőház lakásai

— A lakások és üzlethelyiségek iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg. Az utcai szárnyban hat négyszobás lakás készül az első emeleten, a felsőbbekben pedig négy kétszobás és egy garzonlakás. A többi lakások udvariak. Az ajtók és ablakok belésborítással, keretezés-sel és chamoir-színi mázolóssal készülnek. Minden bejárati ajtó kovacsolt vas, vagy fazon vasbetétű üveges ajtóval s külső-gombos Wertheim-zárral lesz ellátva. A záró-készülékeket sárgaréz szerelvény-nyel szerelik fel. Valamennyi lakószobában s irodahelyiségben tölgyfa-parkett van s a nagyobb lakások előszobái gumipadlóval. (A kisebb lakások előszobáiban márvány-mozaik padlókat készítenek.)

A lakásokhoz vezető lépcsőházakat kombinált, villamosüzemi személy- és teherfelvonókkal szerelik

fel; minden lakásba pince- és padlásrekeszek lesznek.

Debrecen legmodernebb üzletei

— A Svetits-bérlőházban utcai és passage-üzletek lesznek. Ezeknek szépsége s imponáló külseje a legmodernebb világvárosi bolthelyiségekkel is felveszik a versenyt. Modern vasportálék és detektiv-redőnyök készülnek minden üzlethelyiséghez, melyeknek padlózata tölgyfa-parkett vagy márvány-mozaik lesz — kívánság szerint. Ugy a boltok, mint a magánlakások alacsony nyomású központi gőz-, illetve melegvíz-fűtéssel szereltetnek fel, de a fürdőszobákban gázkályhák is lesznek, tekintettel az április 15-től október 15-ig tartó fűtési szünetre.

— Az üzlethelyiségek össze is kapcsolhatók a felmerülő igények szerint. Általában véve — mondotta a kormányzói helynök — a lakások és üzlethelyiségek iránt megnyilvánuló érdeklődés minden városszerte felülmúlja. Szinte reggeltől estig tárgyalunk magánfelel-kei, biztosító intézetekkel, takarékpénztárakkal és kereskedőkkel, akik a lakásokat, illetve üzlethelyiségeket óhajtják kibérelni. (Itt említiük meg, hogy érdeklődni minden délelőtt 12 és 1 óra, délutánonként 5 és 7 óra között lehet Mellau Márton kormányzói helynök, pápai kamarásnál a Svetits-intézetben, Szent Anna-utca 28. szám alatt.)

A lakások eddigi bérlői tulnyomóan a tisztviselő osztályból kerülnek ki. Sok közöttük a katonatiszt, bíró, orvos és ügyvéd. A lakásokba különben 1930 május 1-én az üzletekbe pedig február 1-én lehet beköltözni.

DEGRADÁLTÁK A TUKA-PER VIZSGÁLOBIRÁJÁT

Prága, november 8.

A Tuka-per vizsgálóbíráját, Linhard dr.-t a törvényszékről a járdabírószágra helyezték át, ahol mint büntetőbíró fog működni. Ismerte Linhard dr.-nak a Tuka-perben kifejtett tevékenységét, nagy meglepetést keltett ez az áthelyezés, amely egyáltalán nem mondható előléptetésnek.

— A Pénzügyi Kuglizóban ma, szombat este évadzáró kuglizás, melynek befejeztével a versenydíjak is kiosztatnak. Utána társasvacsora. Vendégeket is szívesen lát a választmány.

India

földjében jobban fejlődik a tea, mint őshazájában. Az éghajlat és a nap óriási mértékben befolyásolják minőségét. Ezek a fajták képzik a következő keverékeinket:

Three stars	5 dk	P 1.80
India Special	5 dk	P 1.30
India I.	5 dk	P 1.10

Meinl Gyula r. t.

teabehozatala. Telefon 4-93

Ferenc József-ut 59. szám.

HIREK

1929 november 9. (szombat)

Prot.: Tivadar Kath.: Tivadar

A gyógyszerárak közül éjjeli szolgálatot tartanak a következők: Kossuth, Piac u. 26. — Nap, Piac u. 3. — Isteni Gondviselés, Petőfi-tér. — II. Rákóczi, Külsővásártér. — Csillag, Árpád-tér 1. Mátyás Király, Nyilastelep, Márton K. utca 1. szám.

Debrecen sz. kir. város közművelődési könyvtára (Déri-muzeum) szepdetulán 4—7-ig, vasárnap délelőtt 10—12 óráig.

IDŐJÁRÁS

Hazánkban a borult idő még tart. Szármottevő csapadék ezuttal inkább csak a keleti részekben esett, így Mátészalkán 18, Vásárosnaményban 14, Tokajon 10 milliméter. A hőmérséklet keleten kissé magasabb volt. Budapesten 8-án délelőtt a hőmérséklet 10 fok Celsius.

Időprognózis: Változóan felhős és enyhe idő.

ISTENTISZTELETEK

A ref. templomokban

Nagytemplomban d. e. 10 órákor prédikál dr Révész Imre, d. u. 5 órákor Ós gyűlés dr Fűvész Imre. Kistemplomban d. e. 9 órákor prédikál Siposs Imre, d. u. 5 órákor Kovács József, d. e. Kistemplomban d. e. 11 órákor prédikál Feleskey Sándor. Kossuth u. templomban d. e. 10 órákor prédikál Baja Mihály, d. u. 5 órákor Madar Zoltán. Árpádtéri templomban d. e. 10 órákor prédikál Uray Sándor, d. u. 3 órákor Magyar Bertalan. Ispótyai templomban d. e. 10 órákor prédikál Molnár Ferenc, d. u. 3 órákor vallásos ünnepély, Siposs Imre. Homokkerthben d. e. 10 órákor prédikál dr Ferenczy Gyula, d. u. 3 órákor Ács Mihály. Csapókerthben d. u. 3 órákor Gerda Sándor, vallásos ünnepély. Ondód—Vedresdülön prédikál és urvacserát oszt Halász András. Fancsikán Vajda László. Nyilastelepen d. u. 3 órákor Czövek Károly. Koll. oratóriumban d. e. 11 órákor prédikál Thomay Dezső. Kossuth utcai templomban ifjusági istentisztelet d. e. fél 9 órákor, Uray Sándor. Mátyáshegy Kalas Ferenc. Nyulasbarnokban d. u. 3 órákor Fantó Sándor. Hegyes és Elep Papp Imre.

A rom. kath. templomban

Szokott vasárnapi szentmiserend. Miksa reggel 6 órától minden félóránban, 8 órákor piarista diákmissze. Fél 10 órákor nagymise, utána szentbeszédet mond Kovács Sándor, a Katolikus Figyelő szerkesztője. Utolsó mise fél 1 órákor. Délután fél 4 órákor szentolvasó, szentbeszédet tart dr Bartyik Mátyás, utána litánia.

A görög szertartású rom. kath. templomban

Szokott vasárnapi szentmiserend. — Reggel 7 órákor reggeli istentisztelet. 8 órákor diákmissze, 9 órákor katonamise a görög és latin szertartású rom. kath. katonák részére. 10 órákor nagymise, utána szentbeszédet mond Papp Gyula szentszéki tanácsos, parochus. Délután 8 órákor vecsernye.

Az evang. templomban

november 10-én, vasárnap d. e. 10 órákor istentisztelet: Rapos Viktor. Fél 1 órákor leventeistentisztelet: Rapos Viktor. 9-én, szombaton este 6 órától Miklós-u. 3. sz. a. a Debreceni Egyetemi és Főiskolai Luther-Szövetség ismerkedési estje az Ev. Női Filler-Egyetemet szeretetvendégségével.

Gyapju fonalak, Gobelin képek és terítők.
Smyrna, Perzsa, Kelim anyagok o o o o
KERÉKGYÁRTÓ KÉZIMUNKA IPAR
A kis rezsivel dolgozó cég kis
haszonnal árul ezért a legolcsóbb
Szent Anna-utca 6. szám.

Felavatták a renovált hajduböszörményi református templomot

A hajduböszörményi ref. egyház július 29-én adta renoválás alá a történelmi multu Bocskay-téri templomot, mely időtől kezdve ott nem tartottak istentiszteletet egész a tegnapi napig, amikor is dr Baltazár Dezső ref. püspök ünnepélyes istentisztelet keretében avatta fel a renovált templomot. Mint érdekességet említjük meg, hogy a böszörményi Bocskay-téri templomot a mostani renoválása alkalmával a legmodernebb központi fűtéssel is felszerelték, melynek igen tetemes költségét a ref. presbitérium annak idején, az összes egyháztagok óhajának megfelelőleg egyhangulag megszavazta. A felavató ünnepélyre megérkezett dr Baltazár püspököt a ref. egyház főgondnoka dr Somossy Béla polgármester fogadta több városi vezető férfiu jelenlétében, a fel-

avatandó templom és több épület a főutcán pedig nemzeti lobogóval volt feldíszítve a püspök tiszteletére. Az ünnepélyes istentisztelet 10 órákor kezdődött, mely alkalommal a templom zsufolásig megtelt. A gyülekezeti ének után Szolnok Gerzson ref. lelkész mondott imát, majd a Városi Dalkör szép összhangu énekszámát dr Baltazár Dezső püspök mondott magas szárnyalású predikációt, szívből fakadó imát. Ezután a gimnázium énekkara adott elő szép énekszámot, mely után Bakóczi Endre ref. lelkész igen érdekes ismertetést olvasott fel a templom történetéről a XIII. századra vezetve vissza annak eredetét.

A feszült figyelemmel hallgatott értékes ismertetés után gyülekezeti ének tezte be a felavató ünnepélyt.

— Dr Cseke Sándor és Pákozdy Sándor benyújtották pályázatukat az alispáni állásra. Mint ismeretes dr Hadházy Zsigmond, Hajdúvármegye főispánja a közigazgatási törvény értelmében meghirdette a vármegyei vezető állásokra a pályázatot. Az alispáni állásra, — amelynek betöltése elé a legnagyobb érdeklődéssel tekint a vármegye társadalma, — már ma beérkezett két pályázat, a közigazgatás két kiváló vezető tisztviselője, Pákozdy Sándor jelenlegi alispán és dr Cseke Sándor árvaszéki elnök részéről.

— A Bethlen Gábor emlékünnepélye. A mai napon lesz Debrecen közönségének kegyeletes megemlékezése Bethlen Gábor fejedelem halálának 300-ik évfordulóján. A rendező bizottság külön meghívókat nem adott ki, hanem ezen uton kéri fel azokat, kik nagy nemzeti hőseink emléke iránt kegyelettel viseltek, hogy a legkiválóbb magyar szabadsághős emlékünnepélyén vegyenek részt. Az ünnepély délután 5 órákor nagyteremben délután 5 órákor veszi kezdetét. Tekintettel arra, hogy ma este hangverseny és több társadalmi összejövetel is lesz, a rendezőbizottság arra kéri a közönséget, hogy szíveskedjék pontos időben megjelenni. Az ünnepély sorrendje a következő: 1. Baltazár Dezső ref. püspök megnyitó beszéde. 2. Bethlen himnusza, éneklő a Városi Dalárda. 3. Emlékbeszéd dr Rugonfalvi Kiss Istvántól. 4. Bach J. S. Adagio és Air, hegedűn előadja Buza Gábor, ikséri Szabó Emil. 5. Csengey Gusztáv: Bethlen Gábor c. költeményét szavalja Domby Béla ref. hittanhallgató. 6. Himnusza, éneklő a Városi Dalárda. Néhány páholy még előjegyezhető a Csáthy-féle könyvkereskedésben. Belépődíj nincs, adományokat szegény tanulóknak részére köszönettel fogad a rendezőség.

— Istentisztelet a baptista imaházban. A Szappanos-utca 23. alatt levő baptista imaházban, vasárnap d. e. fél 9—9-ig imaáhitat, 9—10-ig biblia-nyilatkozat, d. u. 6—7-ig prédikáció, fél 8—9-ig vallásosestély, szavalat, ének és zenekari számokkal.

— A kerületi főkapitány Karcagon. Ghyczy Tihamér kerületi rendőrfőkapitány csütörtökön reggel Karcagra utazott, ahol a kapitányságon szombati hivatalvizsgálatot tart. A ker. főkapitány a jövőhéten Diósgyőrbe fog utazni.

— Vallásos ünnepély a Volafka-telepen. A Volafka-telepi református egyházi körzetben november 10-én, vasárnap délután 3 órai kezdettel vallásos ünnepély lesz. A műsor a következő: Imádkozik: Földváry László; prédikál: Hadházy Pál; énekel: Kovács Jenő; szaval: Serf András; felolvas: Hódy András; utóimát mond: Hadházy Pál.

— A Csaba Veterán törzsének táborozása. Csaba B. E. Veterán törzse november 8-án tartotta rendes táborozását az Angol Királynő külön termében. Tóth dr törzsfő kegyeletes szavakkal emlékezett meg szeretett patronus bajtársukról Sontagh Félix professzorról. A törzs 1 perces néma tiszteletadással áldozott elhalt mestere emlékének. A táborozáson Weisz Elemér felolvasást tartott a zsidó kérdésről. Tekintve a b. egyesület gyászát a táborozást elszakított véreinknek áldozásul a törzsfő berekesztette.

— A csapókerthi egyházi körzet vallásos ünnepélye. A csapókerthi református egyházi körzetben november 10-én, vasárnap délután 3 órai kezdettel vallásos ünnepély lesz az istentisztelet keretében. Műsor a következő: Imádkozik: Barcsa József. Prédikál: Gerda Sándor. Szaval: Bárdy Ferenc. Felolvas: Szabó Zoltán. Énekel: Kónya Ilona urleány, hegedűn kíséri: Nádudvary Jenő. Szaval: Csávás Sándor. Befejezésül imádkozik: Gerda Sándor.

— A Katolikus Otthon vasárnap este 8 órákor vacsora keretében óhajta üdvözölni ama tagjait, akiket a törvényhatóság bizottsági tagjaivá választottak. Vacsora: malac pörkölt, vegyes rétes. Vacsorajegy (ital nélkül) 2 pengő. Jelentkezni lehet a Kath. Otthon vendéglősnél vasárnap délig. Telefonszám: 8—62. (Kandia-utca 17.)

GYÁSZHÓVAT

Szilágyi Ferencné szül. Nagy Mária életének 55-ik évében elhunyt. Temetése jolyó hó 9-én délután két órákor lesz a Vargakert, Déli-sor 31. számú háztól a református egyház szertartása szerint tartandó gyászima után, a Várad-utcai temetőbe. A temetést „Dankó” tem. vált. rendezi.

— MANÓ... Ez a rövid, de sokatmondó szó: Manó ismét aktuális lett politikai életünkben. A Buchinger Manóka hazaérkezett a Conti-utcai Manók szomorú együttesébe. Velejött Garami is, aki ugyan Ernő, de emellett hívhatjuk Manónak is. Mert a Manó egy klasszikus gyűjtőnév. Talán az egyetlen Jakabon kívül egy sem fejezi ki annyi tömörséggel az emigrációs búvalbélttség szovjetjellegét, mint épen a Manó. Amikor például megérkezik a Manó és Budapest utcáin felvonulnak a manók, félóra multán az őrizetbevett vezetéknevek 80 százalékához bátran odailleszthető a Manó. Így például a Rosenberg, Singer, Zeisler, Kun, Éliás, Klein, Goldhammer stb. neveknek mind-mind ilyen természetű a kapacitása. A manók nemhiába szerepelnek a mesékben, szinte mesebeillő, hogy ez a gyűjtőnév mennyire ráül az ember kedélyállapotára. Hogy vinné el a manó...

— Hétfőn öt órákor kezdődik a Népszerű Főiskolai Tanfolyam. Hétfőn öt órákor a Kollégium diszteremben nyílik meg az egyetlen Népszerű Főiskolai Tanfolyamának őszi kurzusa. A tanfolyam első előadója dr Hankó Béla, egyetemi professzor, aki a megújodásról tart előadást az állatvilágban címmel. Előadásának ebben az első órájában az elvesztett testrészek visszaszerzéséről és az öncsonkításról lesz szó. Az állatvilág életének a legérdekesebb része, bizonyára nagy érdeklődést kelt városunk közönségében, amely tömegesen keresi fel a Kollégium disztermet ebből az alkalomból annál inkább is, mert ez a tanfolyam első órája. Egy-egy előadásra szóló jegy 30 fillér. Jegyek kaphatók Springer-nél is, Piac-utca, főposta és a bejárat előtti előszobában.

— A ker. tanácsadó iroda a Ker. Nemzeti Liga debreceni osztályának a szegénysorsu magyar emberek istápolására és jogi tanácsadására alakult szerve mindenemű utbaigazításra ismét rendelkezésre áll minden szerdán és szombaton délután 6-tól 7-ig (József kir. herceg u. 16., bejárat a kapu alatt.)

Marhahus

hátulja:

fartő, felsár, hátszin, vesepecse nye, rostélyos

kilónként 1.20 pengő.

Eleje:

tarja, lapocka, vastag- és vékony szegy

kilónként 80 fillér.

Kapható:

Csapó-utca 39.

Rákóczi utcai piaccal szemben.

A mozgószínházak közleményel:
Péntek—szombat—vasárnap:

VIGSZINHÁZ

Kizárólag csak 16 éven felüliek nézhetik meg!

Maurice Dukobra világhírű regényének filmváltozata:

A csókók városa (Quartier Latin)

Páris bűbája és a bohémvilág életképe 12 felvonásban. Főszereplők: Petrovics Szvetisláv, Carmen Boni és Gina Mannes. Kísérő:

Prairie bikája bohózat.

APOLLO

Harry Liedtke és Hans Junkermana legújabb vígjáték attrakciója:

A farsangi herceg

Vidám társadalmi kalandok 10 felvonásban. Kísérők:

Ember és a ló sport-ismeretterjesztő, Két vigéc bohózat.

METEORBAN

Szombaton:

Két slágar egyszerre:

Csak felnőtteknek!

Két nő egy férfi ellen

Szinmü Florence Vidorral és

A richmondi rém

Kalandtörténet Esther Ralston és Neil Hamiltonnal.

Előadások: 6 és 8 óraker.

Vasárnap:

A hárem titka

Keteti történet 12 felvonásban Lausa Legrange és Leon Matheottal.

És a kísértő műsor!

Előadások: 3, 5, 7 és 9 óraker.

— Őszi és téli idváltapok nagy választékban érkeztek és kívánatra kiválasztásra házhoz küldjük. Antalffy József könyvkereskedése, Szent Anna- és Varga-utca sarok.

— Egyetemi tankönyvek új és használt állapotban kaphatók Böhm Ferenc könyvkereskedésében, Ferenc József ut 7, Bika-szálló mellett.

— Wafemann és más gyártmányú töltőtollak minden árban nagy választékban beszerezhetőek a Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedésben, Piac-utca 8. Telefon 2—96.

— Művészi fényképek mesteri kidolgozásban láthatók Varga fényképész új kirakataiban. Piac-utca 7.

— Angolból, franciából, németből fordított, magyart fordított angolra, németre, franciára. Helen Society, Ferenc József ut 40.

— Akinek drótkerítéssel még nincs körülvéve a háza, vagy villája, gondoljon arra, hogy a tél hirtelen beállhat, amikor is drótkerítést tartó betonoszlopok földbe helyezése már nehezzé válik és nem is lesz olyan tartós. Mielőtt tehát beáll a tél, használja ki a jó idő előnyét és Neubauer-nél Kétmalom-utca 4. szám alatt rendelje meg a házatáját széppé varázsló nélkülözhetetlen drótkerítést. Telefon 15—62.

Fakalapáccsal ütötte a gyermekek fejét a nagylétei tanító

A debreceni törvényszék kétszáz pengőre ítélte Szilágyi Istvánt

A debreceni kir. törvényszék Szilágyi István nagylétei tanító hivatalos hatalommal való visszaélési bűnügyét. Szilágyi István állandóan ütötte-verte a tanítási alatt álló kis elemistákat, akik közül Gyarmati Imrét és Váradai Jánost úgy megverte egy fakalapáccsal, hogy a gyermekek 8 napon belül gyógyuló sérüléseket szenvedtek. A törvényszék Szilágyi beismerte, hogy tényleg megverte a gyermekeket, de elmondása szerint

ezt csak viccből tette, ugyszólván csak játékból, mert ő nagyon szereti a gyerekeket...

Vallomásaival szemben a tanítványok s az orvosi látlelet nagyon is alaposan ellene vallottak ennek az ugynevezett viccesen kedélyes játszásnak, amelybe belebetegedtek a gyermekek. A bíróság végül is a vád értelmében mondta ki bűnösnek a tanítót s 200 pengő pénzbüntetésre ítélte, de az ítélet végrehajtását 3 évi időtartamra felfüggesztette. Az ítélet jogerős.

Elitelték a Csokonai-utcai rablótámadás tettesét

Bosszúból meg akarta gyilkolni Beck Mór pékmestert — Az elbujtatott rendőrök hiúsították meg a gyilkosságot

Még emlékezetes az a nagyszabásu rablási kísérlet, amely a múlt hónapban történt Beck Mór pékmester Csokonai-utcai lakásán. Beregszászi Sándor állásnélküli péksegéd összebeszélte társával Mráz Jánossal s elhatározták, hogy a pékmester cselédjét a legbestidásabban módon késsel meg fogják gyilkolni s a kasszából a pénzt elrabolják. Mráz szinten belement a terv végrehajtásába, de a borzalmas terv megbeszéléséről értesítette a rendőrséget.

Igy történt aztán, hogy amikor

Beregszászi és Mráz az éjszaka sötétjében bemásztak a pékmester szobájának ablakán, hirtelen felgyúlt a villany s a megrémlett Beregszászi kezéből a szobában elbujtatott rendőrök kiűtötték a megtöltött revolvert s a menekülni akaró betörtöt egy doronggal leütve, ártalmatlanná tették. A debreceni kir. ügyészség rablás bűntette miatt emelt vádat Beregszászi ellen s a tegnap megtartott főtárgyaláson dr. Tóth János egyes bírói lopás kísérletében mondtotta ki bűnösnek s hat hónapi börtönbüntetésre ítélte.

— Kegyes adomány a nyírlövői ref. templom részére. Főző Péter nyugalmazott tanító és felesége, Zsámber Erzsébet a nyírlövői református egyháznak ötven éves házassági évfordulójuk alkalmából egy értékes ezüst urasztali kelyhet adományoztak.

— Nem engedelmességet a pályőrnek — tíz pengőre ítelték. Fekete Lajos sápi cukorkaárus a pályaudvaron a szintesen sétált. A pályőr tekintettel a közelgő vonat érkezésére — figyelmeztette, hogy hagyja el a pályatestet. Fekete a felszólításnak nem tett eleget, sőt sértegette a kötelességét teljesítő pályőrt. Hatóság közeg megsértése miatt indult meg Fekete ellen a bünvádi eljárás s a tegnap megtartott főtárgyaláson a törvényszék tíz pengő pénzbüntetésre ítélte.

— Leest az autóról. Vitéz Juhász István rendőr autóval a villanytelepre igyekezett. A rendőr mielőtt az autó megállt volna, leugrott a kocsi-ról s elesett. Elesése következtében az arcán megsérült. Beszállították a sebészeti klinikára.

— Adomány. A nagy nyomorban lévő Nagy Sándorné részére Husz Lajos igazgató neje 3 pengőt, Balogh István 5 pengőt adományozott.

— MÁV nyugdíjas „Kansz” tagok figyelmébe! November 10-én, azaz vasárnap délután 4 óraker fontos választmányi ülés lesz, melyre a választmányi tagokat meghívja az elnökség.

— Könyvet adnak ki a világ összes címereiről. A tudós társaságok közé sorolt Francia Heraldikai Intézet arról értesít, hogy a hivatalos organuma a Blason (A cimere) útján egy hivatalos és universalis cimerejegyzéket fog kiadni, mely jegyzékben feltalálható lesz az összes létező nemesi családok címereinek leírása. A felvétel ingyenes. Az esetleges kihagyások elkerülése céljából felkérnek mindazon személyek, akik címereiket ezen jegyzékbe felvételni óhajtják, hogy címereik teljes leírását a Francia Heraldikai Intézet — Institut Heraldique de France címére: Paris, 27 Quai de Bourbon, minél előbb eljuttatni sziveskedjenek. A levélnek világos és érthető, olvasható írásban tartalmaznia kell a címereik teljes és kimerítő leírását, az illetők családfáját és eredetét.

— Sziliczai-Várad Gyula: „A liberalizmus kora és hősei” c. sajtó alatt levő könyvére az előjegyzést a szerző lakásán (Debrecen, Hungária ut 4. sz. alatt) lehet bejelenteni.

Csapó-utca 19. szám alól
Ötmalom-utca 1. sz. alá

helyeztem át
étkezdémet

ahol továbbra is 90 fillér 4 fogásos ebéd, vacsora 60 fillér.

Havi abonoma úgy kihordásra, mint bentékezésre.

RADIO

Mit hallgassunk ma a rádióban?

Budapestről:

negyed 10 óraker gramofonhangversenyt, fél 10 óraker híreket, 11 óra 10 percker híreket, 11 óra 10 percker vizállásjelentést, délelben déli hangversenyt az egyetemi templomból, 12 óra 05 percker Mándits-zenekar hangversenyt. 12 25 percker híreket, 1 óraker pontos időjelzést, fél 3 óraker híreket, élelmiszerárakat, 3 óraker piaci árakat, 4 óraker Halász Gyula, felolvasását Magyar Lászlóról, háromnegyed 5 óraker időjárásjelentést, 5 óraker László Imre magyar nótahangversenyt Bura Sándor cigányzenekarának kísérete mellett, fél 6 óraker a nürnbergi opareház együttesének német nyelvű előadását a m. kir. Operaházban. (Wagner: „A nürnbergi mestermunkások”) 10 óra 20 percker pontos időjelzést, utána a budapesti honvédzenekar hangversenyt.

KÜLFÖLD

Bécsből:

este 8 óra 05 percker népszerű hangversenyt

Berlinből:

este 7 óraker Max Hansen vidám dalait, 8 óraker Mozart: „Figaró házassága” c. dalait.

Majna-Frankfurtból:

este fél 10 óraker Franz Philipp Bekemiséjét Karlsruhéből.

Londonból:

este 10 óraker MacDonald miniszterelnök beszédét a Lord Masor bankettjén.

— Heti előjegyzési naptárak megérkeztek. Német meséskönyvújdonságok, fényképeszeti albumok be- ragasztásra és bedugósok, gyönyörű újdonságok olcsó árban kaphatók Springer papír-, fotocikkek szaküzletében. Telefon: 10—57.

— Olcsón és szépen festi cégtábláját, szobáját, butorait Szathmáry, Széchenyi-utca 6.

— Valóságos élvezet Varga fényképész új kirakatait szemlélni. Piac-utca 7.

— Ha olcsón jót akar, ha a világ eseményeiről a leggyorsabban és legmegbízhatóbban akar értesülni, ha szépirodalmi tájékozottságát akarja növelni, úgy olvassa a Nemzeti Ujságot és az Új Nemzedéket. Mindenütt követelje.

— Géprást, másolást, sokszorosítást olcsón vállalkoz. Érdeklődni lehet minden délután 2 órától 4 óráig a Debreceni Ujság (Hajdúföld) szerkesztőségében, József királyi herceg-utca 16. szám. Telefon: 3—48.

— Poloskát, svábot, molyt kiirtani házilag csakis a Löhrer Cimexin-nel lehet, mert nemcsak az élő rovarokat, de azok petéit is nyomban elpusztítja. Gyógyszertárban és drogériákban kapható.

Kifutó fiu felvétetik
József kir. herceg
ucca 16. Nyomda

A magy. kir. Tisza István tudományegyetem klinikai szállítója

Fehértói Dániel

temetkezési vállalkozó Debrecen, Dégenfeld-tér 4

(Saját ház.) Telefon: 11—85.

Halotyszállítást autóján végez vidékre is.

TŐZSDE

Valuta- és érmeárfolyamok

A valutapiac tájékoztató árfolyamai a következők: Egy angol font 27.80—27.95, száz cseh korona 16.85—16.95, száz dinár 9.98—10.06, száz dollár 569.65—571.65, száz francia frank 22.40—22.70, száz hollandi forint 230.15—231.15, száz lengyel zloty 63.90—64.20, száz lei 3.38—3.42, száz líra 29.75—30.05, száz német márka 136.40—137, száz osztrák schilling 80.10—80.50, száz svájci frank 110.50—111 pengő. A nemesfém piacon a magánforgalomban a huszkoronás aranyat 23—23.10, az ezüst egykoronást 0.37—0.37, a forintot 1.01—1.03, az ötkoronást 2.—2.04 pengővel jegyezték.

A zürichi devizaárfolyamok

A zürichi megnyitó devizaárfolyamok a következők zárójelben a tegnapi zárlat: Budapest 90.28 (90.28), Berlin 123.45 (123.45), Newyork 515.92 és fél (515.97 és fél), London 2517.— (2517.25), Páris 20.32 (20.32 és fél), Milano 27.02 és háromnegyed (27.02 és fél), Prága 15.28 (15.28), Belgrád 9.12 és háromnegyed (9.12 és háromnegyed) Bukarest 3.08 és fél (3.08 és fél), Bécs 72.58 (72.58), Amsterdam 208.30 (208.30).

Gabonapiac

A gabonapiac a spekuláció figyelmétől a tengerentúli terménypiacok felé fordult. A jelentések ugyanis arról számolnak be, hogy a tengerentúli terménypiacokon az a nagy kínálat, amely a gabonáért nagyarányú olcsóbbodását előidézte, csökkent és a nagyobb gabonakereskedelmi cégek újból megkezdték a buza vásárlását. A határidőpiacon a tengerentúli piacok jelentéseivel kapcsolatosan különösen a májusi buza iránt volt tapasztalható élénkebb érdeklődés. A piacon arra számít a spekuláció, hogy a kora tavaszi hónapokon a buza árának javulnia kell, mert addig elfogynak azok a tengerentúli gabonakereskedelmek, amelyek most az áremorzsolódást elősegítették. Ugyancsak javulást várnak a rozs- és a tengeripiacra is. A tengeri már most is drágul s ezt a drágulást azzal hozzák összefüggésbe, hogy a vidéken az erre hivatott szervek a tengerire nagyobb előleget adnak a termelőknek, akik emiatt tartózkodnak az eladástól.

A készáru piacon a jöminőségű buzákat iránt továbbra is élénk a kereslet. A tiszavidéki buzákat 22.70—23.80 pengővel jegyzik fajtsúly szerint A rozs ára 14.30—14.50 pengő.

A liszt- és őrlmény piacon a malmok nem változtatták meg lisztárait.

A takarmánycikk piacon az új tengerit azonnali szállításra 13.40, december—januári szállításra pedig 14.75 pengővel jegyzik. Az árpa és a zab iránt csekély volt az érdeklődés. A zabot névlegesen 14—15.50 pengővel jegyzik minőség szerint.

Sod: onykerítések
ágybetétek,
Kétfalmon-utca 4. Telefon 15—63 sz.

ÜVEGFAL,

mely irodának alkalmas

eladó.

József kir. herceg-u.

16.

SZÍNHÁZ-MŰVÉSZET

KUBELIK ANITA ÉS KABOS ILONKA ZENEDEL HANGVERSENYE

Debrecen zenekedvelő közönsége által nagyon várt Kubelik Anita és Kabos Ilonka hangversenye szombaton, november 9-én este pontosan félnyolc órakor kezdődik a városi zeneiskola dísztermében. A hangversenyen szereplő mindkét művésznő ragyogó talentuma és művészi készsége bizonyára igazi gyönyörűséget fog szerezni a kényes igényű debreceni publikumnak.

A nagyírű hegedűművésznő a hegedűirodalom gyöngyeit fogja a debreceni közönség előtt játszani. Műsorába felvette Lalo: Spanyol szimfóniáját, Tartini: Ördög trilláit és Vianavsky: Polonaise brillante c. darabját.

A kiváló hegedűművésznőt az országosan ismert kitűnő művész dr. Herz Ottó fogja kísérni.

Kabos Ilonka Bach. Toccata és Haydn variációján kívül Dohnányi: Ravel és Liszt legkiválóbb műveit adja elő.

A hangverseny a zeneiskola dísztermében pontosan félnyolc órakor veszi kezdetét. A hangversenyre már csupán néhány jegy kapható a Csáthy és Méliusz könyvkereskedésben és esetleg az esti pénztárnán.

Hajduböszörményi Színház. (Böszörményi tudósítónktól.) **Halmi Jenő** színigazgató Hajduböszörményben játszó társulata egy hét alatt megnyerte a közönség szeretetét és elismerését. Épp ezért érthető, hogy a publikumnak csak egy már összeszokott kis része látogatja a színházat s pártolja a magyar színház művészet apostolait. — Ezen a héten is ugyan ilyen „ház” részvételével hozta színre a társulat a „Tüzek az éjszakában” megrázó irredenta drámáját, melynek felejthetetlen alakját, a sugót Sala Domokos hatalmas drámai erővel alakította. Nagy sikerében méltán osztoztak **Zemplényi, Dankó Böske, Antal Nusi, Szabó, Szalma** és a többiek. (mol.)

SZÍNHÁZI MŰSOR

Szombat: Tulbuzgó fiatalember. Bérlet-szünet.

Vasárnap d. u. fél négy órakor: **Liliomfi.** Mérsékelt helyárak. Este Tulbuzgó fiatalember. Bérlet-szünet.

Hétfő: Tulbuzgó fiatalember. Bérlet A).

Kedd: Orfeusz a pokolban. Bérlet B).

A színházi iroda jelentése:

Ma este mutatja be bérlet-szünetben a színház Vitéz Miklós pompás vigjátékát, a Budapesti jubilált **TULBUZGÓ FIATALEMBER-t.**

A nagyszerű cselekményű darabot Thuróczy Gyula rendezi és főszerepeit Kédly Gyula, Vajay Magda, Sulyok Mária, Tuboly Luiza, Bálint György (cimszerep), László Gyula, Halassyné, Szigethy Bandi, Fábán János, Thuróczy Gyula és Mészöly Tibor játsszák. A kitűnő ujdonságot a szombati premieren kívül vasárnap (bérlet-szünet), hétfőn A) bérletben és szerdán, november 13-án C) bérletben játssza a színház.

Vasárnap délután mérsékelt helyárakkal játssza a színház délután fél négy órai kezdettel Szigligeti bájos, énekes vigjátékát a **LILIJOMFI-t.**

Lilijomfi Fábán János, Szellemfi Szigethy Bandi játsszák, míg a többi főszerep Halassyné, Ditrói Ica, Thuróczy Gyula, Látzkó dr. László Gyula, Sulyok Mária, Kédly Gyula és Mészöly Tibor kezeiben van.

Kedden megismétli B) bérletben az operett személyzet Offenbach

klasszikus vig operettjét az **ORFEUSZ A POKOLBAN-t.**

Csütörtökön, november 14-én a szezon legnagyobb operett szenzációja: **DIAKSZERELEM.** Az angol, amerikai színpadokat éveken át a **GOOD-NEWS** uralta, mely Szilágyi László átdolgozásában a **DIAKSZERELEM**-címet kapta. Jellemző Szilágyi László munkájára, hogy Bécs számára nem az eredeti angol szövegkönyvet vették meg, hanem az átdolgozott darabot. Debrecenben is ebben a formájában kerül színre a **GOOD-NEWS.** Tizenkét káprázatos kép alkotja a darabot, a tizenkét kép alatt egymásután következnek azok a ragyogó attrakciók, melyeket egész Budapest megcsodált. Harminc legigazibb sláger, harminc táncuidonság viszik járul még a szereplők elsőrendű színészi munkája, a teljesen új tizenkét díszlet, valamint Csanak Béla vezényletével az újjászervezett zenekar. Ezúton figyelmeztetjük a közönséget, hogy a premierre szóló jegyeket mindenki minél előbb váltsa ki, mert a pénztár a nagy kereslet miatt az előjegyzett jegyeket csak hétfő estig tartja fent. **DIAKSZERELEM** az operettek operettje.

DIAKSZERELEM a slágerok slágerje.

DIAKSZERELEM sikere minden hangos filmmel hangosabban beszélt.

DIAKSZERELEM a csillogó párisi revük versenytársa.

DIAKSZERELEM az a darab, amely kell a közönségnek.

DIAKSZERELEM ne mulassza el megnézni.

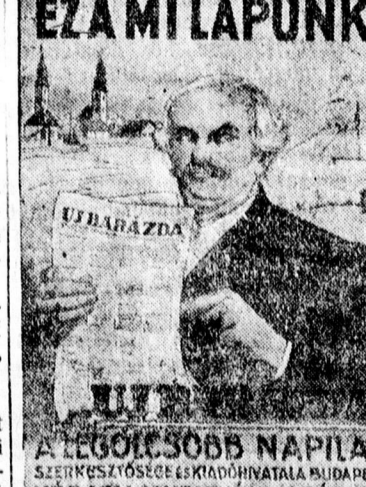
DIAKSZERELEM premierje november 14.

DIAKSZERELEM jegyeit még ma váltsa meg!

Megjelent a „**Debreceni Színpad**” legújabb száma! Rövid idő alatt nagy népszerűsége tett szert ez a pompásan szerkesztett színházi újság, melyben a szöveges műsor leírásokon kívül egész sereg olvasnivalót talál a közönség. Komoly cikkek, színházi vonatkozású hírek alkotják a „**Debreceni Színpad**” tartalmát. Az izléses kiállításban megjelenő lap kapható minden trafikban, valamint a színházi előadások megkezdése előtt a jegyszedőknél. Ára: 20 fillér.

Városunk leghíresebb ruhafestője, és vegytisztítója **Biró, Bika-udvar,** aranyérmekkel kitüntetve.

EZA MILAPUNK!

A LEGTÖBB NAPILAP SZERKESZTŐSÉGE ÉS KIADÓHIVATALA BUDAPEST. KÉRJEN MUTATVÁNYSZÁMOT.

Budapest, VIII., József körút 5. sz.

SPORT

Elmarad a birkozó-verseny

A **Debreceni Munkás Testedző Egyesület** november 10. napjára kitűzött birkozó versenye elmarad és az egyesület ezen versenyt egy később megjelölendő terminuson rendezi meg.

VÁSÁROK NAPTÁRA

November 9. Lóvásár: Gyoma. Kirakodóvásár: Budapest.

November 11-én. Állatvásár: Solt.

November 12-én. Kirakodóvásár: Solt.

HIRDETMEY.

Debrecen sz. kir. város törzsmeneséből és törzsgyulájából létszámfeletti 8 darab idősebb, 3 darab 4 éves mén, 3 darab tiszó kerül folyó darab 2 és fél éves üsző kerül folyó évi november hó 12-én, kedden a Baromvásártéren délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen eladásra. A mének tenyész-igazolvánnyal vannak ellátva.

Debrecen, 1929 november 8-án.

Városgazdai hivatal.

3218—1929. vh.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY

A debreceni kir. járásbírósnak 1929 Pk. II. 41,740 sz. végzése folytán dr. Kardos Endre ügyvéd által képviselt Kardos László cég debreceni lakos javára 452 pengő 93 f. tőke, ennek 1928 szeptember hó 28-tól járó 12 százalékos kamatai 123 P 31 f. eddigi a lenti és a mg. felmerülő költségekből, valamint az ezennel csatlakoztatott s eddig jogerős végreh. zálogjogot nyert végrehajtatók tőke és járulékból álló követelésének behajtása végett — eddig fizetett összeg betudásával — alperes debreceni lakosok ellen 1929. évi november hó 13. napján délután 5 órakor Debrecenben Thaly Kálmán utca 8. sz. alatt a debreceni kir. járásbírósnak 929 15,751—2. sz. végzése alapján az 1929 Pk. II. 41,740. sz. végreh. jegyzőkönyvben 1—9 t. a. le- és felülfoglalt s 1480 pengőre becsült butorok, zongora és egyebekből álló ingóságok nyilvános bírói árverésen készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is eladatnak.

Kelt Debrecen, 1929 október hó 13.

Lőrincz Endre,

kir. bir. végrehajtó, Könyök 10.

DEBRECENI UJSÁG

Hajduböszörmény

SZERKESZTŐ:

Marschalkó Lajos.

Szerkesztőség: József kir. herceg-utca 10. (Telefon 3—48.)

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 2. & emelet (Telefon 1—41.)

Padlólakkok

legszebb színekben, magas fényű, kiváló minőségű, nagyon olcsón kapható:

Stern festéküzletében

Piac-utca 10. szám. (Bikával szemben.)

Ugyanott palikány és egérirtő garantált minőségben olcsón kapható.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szölg 50 filler és egyszerre két reggeli lapban jelenik meg.

Vastagabb betűkkel szedett szavak külön számítottak. — Utcai hirdetések más tarifa alá esnek.

Apróhirdetésekre felvilágosítást a 141. telefonszám ad.

LEVELEZÉS

Férjhezmenne
vagyonsabb keresetlen lány vasuti kalauz, rendőr vagy hasonló állásban levő fiatalemberhez. Leveleket Független Ujsághoz „Vasutas” jelíggel. 8517

Benősülhet
izr. fiatalember kereskedő jobb családban 30 évesig. Leveleket „Intelligens” jelíggel Független Ujsághoz. 8517

Benősülhet
szerényebb igényű izr. szabóság szabóságához. Leveleket Független Ujsághoz „Jó nősülés” jelíggel. 8519

KIADÓ LAKÁS

Utcai
butorozott szoba 1 vagy 2 személynek kiadó. — Jókai utca 6. sz. 3377

Butorozott
szoba kiadó. Széchenyi-utca 14. 8554-b

Butorozott
utcai különbejárati — szép szoba uriembernek kiadó. Miklós utca 21. 3389

Hatszobás
modern lakás, családi házban, kizárólagos udvarhasználattal bérebeadó. Dr Kováts Jenő ügyvédnél, Batthyányi-utca 14. alatt. 4699

Utcai
lakás szép szoba, konyha kiadó. József kir. herceg utca 25.

Szoba,
konyha kiadó. Csokonai utca 32. Kályha eladó Csapó u. 17. Guttmann. 8557

Különbejárati
két utcai szoba, előszobával üresen azonnal kiadó. Simonffy utca 38. alatt. 8555

Különbejárati
csinosan butorozott utcai szoba fürdőszobával használatban uriembernek kiadó. Simonffy 38. 8556

Kiadó
butorozott szoba azonnal különbejárati. Ertekezni Ötmalom utca 1. fűszerüzletbe. 3365

Butorozott
utcai légfűtéses kétágyas szoba azonnal kiadó. Bika bérház, mozi udvar, félemelet 6. ajtó. 3347

Butorozott
szoba, fürdőszobával, elátással egy-két uriembernek 15-re kiadó. Simonffy utca 32. szám, emelet, balra. 3373

Rákóczi utca
12. utcai földszinti lakás 3 szoba, nagy előszoba, mellékhelyiségekkel kiadó. — Értekezni 2-4-ig I. em. jobbra. 3361

4 szoba,
előszoba, fürdőszoba, — mellékhelyiségekkel kiadó. Hunyadi-utca 26. Erzsébet-utca 50. 3343

December 1-re
kiadó 2 szoba, konyha, Csillag utca 70. sz. Értekezni Kossuth utca 11 szám, hölgyfodrász.

Egy
nagy világos pinclakás, 1 szoba, konyha házmesteri lakásnak kiadó. Tisztviselő-telep, Földi-utca 3. 3353

Kis szoba
kamarával november 15-re kiadó. Hatvan utca 64. 8538

Egy
szoba, konyha, fűszermara azonnal kiadó. Küntöskert, Ujvárosi-utca 25. szám. 3348

Kiadó
féregmentes tiszta modern utcai szoba, előszobával Méltusztér négy

Utcai
butorozott szoba kiadó földszint, Arany János utca 22. 3355

Udvaranyiló
tágas szoba azonnal kiadó. Arpádtér 37. szám. 3346

Pincszoba
azonnal kiadó. Lorántffy 13. 3332

Butorozott
szoba 2 nő vagy 2 férfi részére azonnal kiadó. Ugyanott egy komplett háló butor olesón eladó. Vár utca 6. 3360

2 ágyas
utcai butorozott szoba kiadó. Hatvan utca 18. II. em. 3248

Kiadó
öt szobás fürdőszobával modern udvari lakás május 1-re. Vár-utca 8. 3337

Kiadó
udvari szoba. Csillag u. 82. szám. 3338

Különbejárati
butorozott szoba 1-2 személynek ellátással is kiadó. Sas u. 2. 3595

Butorozott
szoba egy hölgy részére kiadó. Piac utca 9. Cim a házmesternél. 3322

Csinosan
butorozott szoba kiadó Sas utca 4., II. emelet 5. ajtó. 3302

Kiadó
cserépkályhás butorozott szoba két személyre is. Esetleg butor nélkül is. Péterfia utca 40. Utcai lakás. 3358

LAKÁS KERESLET

Idősebb
magántisztviselő keres egy csendes butorozott szobát villanyvilágítással lehetőleg belterületen. Szíves ajánlatot „Szerény feltételek” jelíggel alatta a kiadóba kérek.

Májusra
keres gyermektelen házaspár 2-3 szobás utcai lakást Péterfián. — Ajánlatokat Debreceni Ujság kiadójába kérem. „Péterfia” jelíggel. 3359

ÖZLETEK

Piac-utca
legjobb helyén nagy örethelyiség olesó bérért kiadó. Cim a kiadóban. 8559-b

Mész-,
szénüzletünket Petőfi-téren, Bethlen-utca ügyes házaspárnak elszámolásra kiadjuk. Tökéval rendelkező ölekes embernek biztos megélhetés. Korona, Piac-utca 10. 8561-b

Műhelynek,
raktárnak és üzletnek alkalmas helyiségek, — valamint hely autogara vagy egyéb célokra azonnal kiadó. Piac utca 58., házfelügyelő. 8427

Örethelyiség
kiadó. Perzaszónyeg, rövid Beregszászy zongora eladó. Hunyadi utca 14. szám. 3492

KERESLET

Házvezetőnő
keresek nagyobb pusztai háztartáshoz. Ajánlatok levélben Erdődy-nél, Ujfehértó. 3367

Intelligens
orthodox, kimondottan uri családnál teljes ellátást keres „Főiskolai hallgató”. — Ajánlatokat levélben kiadóba. 8554

Tejet
szonali átvételre keresek termelőtől. Cim a Széchenyi 35., kerengő-épület. 8563

ELHELYEZKEDÉS

Ajánkozik
12. családban vagy magányos urhoz középkorú egyszerű urinó kitünően főz igen jóakarata, sokoldalú Cime: „Szorgalmas” Nyirábrány, postaept. 3379 posterestant. 3379

Deutsches
Frl. sucht zu ein oder zwei Kinder Stelle, Ferenc József ut 32., II. Telefon 6-29. 8568-b

Mindenes
bejárónő, főzéshez értő felvétetik. Piac-utca 58., II. lépcső, I. 18. 8568-a

BEGÉNY

CSÁGVÁRI MUZSÁK

Irtá: MESKÓ BARNA

(30)

— Nem történt semmi. Elindult egy uton, hogy hozzám érjen. Az egyenes ut helyett kerülőre tévedt, de az is hozzám vezette, itt van. És itt marad. Itt marad?

— Istenem!...
— Nincs joga megtagadni. A muzsám akart jenni, a muzsám lesz. Az lesz?
— György!

Nem tudott mit felelni, hiszen egészen kábult volt, annyira fel volt indulva. Edes örömkönnyekek lopóztak a szempillái alá, a torka összeszorult. Ennyi tévelygés, gyötrődés, boru után felragyogott a beteljesülés fénye. Lehajította a fejét, meg sem moccant, félt, hogy elcsúszja magát.

Dénes észrevette ezt a mély hatást: több volt, mint amennyit el akart érni. Kihagyta a számításból, hogy ez az asszony hetek óta egy kínos emlékhatása alatt áll, egy délelőtti titkán rágódik, amely egész eddigi életét felkavarta. A váltakozó érzelmek egymást növelik benne abnormis arányúvá, elnyomnak minden józanságot s egyetlen érintés exaltációt válthat ki.

Csöppnyi lelkiismeretfurdalást érzett: talán mégsem lett volna szabad ezeknek a szegényes lelkeknek sivár nagyotakarását egy ilyen kétélű játékra felhasználni. Amit tett: orvosságnak szánta, de méreg is lehet.

Gergőnéhez intézett kérdése feleletre várt, esonkán függött a levegőben. Mindketten hallgattak. Dénes érezte, hogy az ő dolga döntést, befejezést provokálni, de nem tudta megtenni. Pedig az asszony várta.

Szaladó, könnyű léptek mentették meg a hely-

zetet. Boór Kató bukkant fel előttük csillogó szemmel, rózsaszínűre hevült arccal:

— Margit néniit keresik. Elő kell készülni a tombólára.

Gergőné felszökött a helyéről.

— Megyek.
Mikor látta, hogy Dénes is feláll, nyugtalanul fordult hozzá:

— Maga ne... Kisérje föl Katókat.
És fejt lehajítva, pihegve, tipegő léptekkel menekült.

— Ók ketten, Boór Katóval lassan, andalogni indultak el a kavicsos ösvényen. Megint az a megnyugtató, szűzies hangulat üdítette fel, amelyet nem zavarnak titkok, lelki problémák, bonyolult érzélni praktikák.

— Hosszu volt a csárdás? — kérdezte Katótól.

— Alig akart vége szakadni. Látja, hogy ki vagyok melegegve.

— Eszerint a táncosai jól viselik magukat?

— Hogyne. Kedélyesek, kedvesek. Sokat nevetünk.

— Maga még olyan fürge, mintha nem is hajnalodnék. Nem álmos?

— Csöppet sem. Alighanem mi söpörjük ki a termet, apa csak ötkor fogat be. Kora reggel ugy is fenn kell lennem. Majd pihenek azután.

— Kora reggel? Ugyan minek?

— Tudja, kötelességeim is vannak... Ugy-e nem látszik rajtam?

— Hiszen már kinőtt az iskolából!

— Ó, nem azok a komoly kötelességek, amit kiszabnak az emberre. Ezeket magam vállaltam. Az én kis birodalmam: kertem, virágaim, galambjaim, csibém. Nem hagyhatom őket cserben.

— Micsoda? Az orzasztó lehet.

— Borzasztó? Azt csak maguk képzelik, pestiek. Néha szinte sajnálom magukat, mennyi érdekes, kedves dolog van, amit nem ismernek. Meglátja, ha átjön Vernyére.

— Megmutatja majd?

— Szívesen, ha érdekli. De ne unatkozzék, mert nekem fáj, ha nem méltányolják a mester-ségemet.

— Maga sohasem unja a mesterségét?

— Annyi élőlény között? Hogy lehet azt megenni? Napról-napra mások, nőnek, szépülnek, okosodnak. Az én kezem alatt, én nevelni őket. Ugy örülök emnek.

— Mégis csak értelmetlen jószágok.

— Azt hiszi? Hiszen mindennap újabb értelmet fedezek fel bennük. Már tudom, mit gondolnak, mit éreznek. Haragszanak, örülnek, busulnak, nevetnek... nekik is van lelkük!

— A csibéknek?

— Nemcsak a csibéknek. Még a fáknek, növényeknek is!

— Katóka, maga ugrot engem!

— Dehogya, komolyan beszélök. Ha köztük élne, elhinné. Hiába mosolyog rajta, hiába gonyolódik a csibéimen. Tartott, vajaha a kezében kis pelyhes csibét?

— Én?

— Maga. Maga, aki mindig szép dolgokkal foglalkozik. Pedig ez is szép ám. Lükettő kis élet, ugy dobog a szívecskéje, ugy melegíti az ember tenyerét! Néz, piheg, csipog... az ember nem állja meg, hogy az arcához ne szorítsa...

— Az embereket is így szereti?

— Szeretem. Különösen a vidám embereket.

— És a szomorúakat?

— Azokat inkább sajnálom. A társaságukban nem szeretek lenni.

— Kis önző! Maga sose szomorú?

— Ritkán. Ilyenkor mindig elbujdosom a kertbe a kedvenceim közé. Minek szomorítsak mást, nem igaz?

— De ha a kertnek is van lelke. Az is elszomorodik.

(Folytatjuk.)

Szakácsnő
és szobalány jó bizonyítvánnyal felvétetik. Piac 87., emelet. 8558

Jölfőzőnő
mindenest jó bizonyítványokkal november 15-re felveszek. Nyomatató utca 3. udvarban jobbra. 3387

Fényképész
tanulónak 4 középiskolát érvényesített művészajámú leányt felveszek. Percel, Szent Anna u. 10. szám. 8551

Német
Döbess kisasszony jó bizonyítványokkal állást keres gyermek mellé. — Címét a kiadóba. 8513

Bejárónő
felvétetik konyha rendbentartására ebéd után. Vörösmarty u. 11. sz. 3311

Biztosítékkal
bíró urileány irodai alkalmazást keres elsőjére. „Szorgalmas” jellegére, a kiadóba. 3344

Kocsis,
pincemunkás felvétetik. Széchenyi-utca 22. sz. 3350

Ügyes
üzletszerzőket jó dotációval, lehetőleg nyugdíjasokat keresünk. Hitelszövetkezet, Püspöki palota. 8540

Kezdő
kiszítviselőt alkalmaz. Ajánlatok fizetési igény megjelöléssel „Megbízható” jellegére. 8541

Bejáróleányt
15 évest fölveszek. Bika bérház mozi udvar félmelet 6. 3375

Kifutófiút
felveszek. Harsányi, — Eötvös utca 11. szám. 8544

Bejárónőt
keresek azonnal reggel héttől kilencig tartó munkára. Péterfia utca 40. szám. 3357

Vizsgázott
soffőr azonnali belépésre ajánkozik. Cím a kiadóban. 3331

Egy
fiatal fodrászegéd 15-re állást keres. Cím a kiadóban. 3341

AJANLAT

Friss
libaaprólék kapható. Simonffy-utca 27. Hirsch Samunál, 1 kg. 1.40. 8565-a

APRÓHIRDETÉSEK FELVÉTELE

a Debreceni Ujság Hajdúföld Debreceni Független Ujság részére

Kossuth-utca 3., József kir. herceg-utca 16 sz., Szent Anna-utca 13. sz. Antalffy József és Piac-u. 8. sz. alatt Csáthy Rt. könyvkereskedésében.

Apróhirdetéseinket az egész Tiszántul olvassa!

Lakodalmi
és minden alkalmi süti- és főzést vállal vidékre is Wiedermé, Csokonai utca 19. sz. 8553

Fűzőüzemben
egészségügyi haskötőket melltartókat harisnyatartókat, csipőfűzőket, izlapokat, hasmelegítőket legolcsóbb árban szerezheti be. Fűző és keztüüzem, Kossuth u. 58. szám. 3229

Fajborok
és almák sajáttermésű és új magas fokú édes, literenként is. — Téli alma kézzel szedett menilla és féregmentes Aranypármán, Jonatan, Batul Kavalireket, Törökbalint, Kanadai kormos napi áron. Arany János 30. Blazsek. 3058

Vadászkeztüyüket
speciális kiállításban, valamint autót, hajót, lovagló alkalmi és utcai keztüyüket legolcsóbb árban árusít Keztüüzem Kossuth utca 58. Keresztépület. 3228

Délutánra
diktálásra gépirást vállal urilány. Megkereséseket „Perfekt gépirónő” jellegére a kiadóba.

Lisztek
a régi jöminőségben, valamint darák állapotban kaphatók a Hortobágyi malmai lisztüzletben, Böszörményi ut 1. Megrendelések házhoz szállítva. 8379

Friss
libaaprólék kapható. — Hirsch Samu, Simonffy utca 27. 8531

Gyors-
és gépirni tanítók olcsóért. Jelentkezés azonnal. Cím a Debreceni Ujságnál.

Toledot
fehérhimzést, aszurozást gobelint vállalk. Görbe-utca 1. szám. 3317

Magánvizsgákra
eredményes előkészítés, német-francia alapos — nyelvoktatás okleveles középiskolai tanárnőnél, Piac-utca 79. II. emelet. 3250

Ebédkosztra
néhány uriembert elfogadok. Ebédet házhoz küldöm. Zöldfa utca 7. szám. 3329

Keztüyük
átalakítását, javítását, festését, tisztítását, mosását. Ezüstidőkülök bérelését, cigarettatárcára, órákra, késekre, kulcsokra védőtokokat legolcsóbb árban szerezheti be. Keztüyük és fűzőüzem Kossuth utca 58. 3299

VÉTEL

Komondor
kelyköt veszek. Pécsi, Baththyány utca 16., keresztépület. 8535

Kiültetésre
alkalmas dísz-csmetét cserjét, bokrot veszek. Telekj utca 5. háztulajdonos. 3371

Szekrényeket
veszek, értékes ebédli, hintaszék, szobacsofet, csillár eladó. Széchenyi 6., butorraktár. 8515

ELADAS

Kard,
káposztáshordó eladó. — Homok 72. 3381

Egy
világos és egy sötét barna háló eladó, ugyanott 2 nő vagy férfi részére butorozott szoba kiadó. Vár utca 6. szám. 3383

Gázfürdőkályhák,
keveset használtak, juttányosan eladók. Kovács Iruyadi u. 12. 8552

Járgány
s szecsakavágó, továbbá csukott üveges hintó eladó. Engel, Piac utca 52., ékszerüzlet. 8560

Szőrmével
béllelt rövid férfikabát és kocsitakaró eladók. Péterfia 6. hátul az udvarban jobbra. 3390

Nyilastelep,
Létai ut 14. sz. alatt 50 mázsa karalábé olcsó árban eladó. 3366

Autó
alig használt, nyitott, négy üléses, nagyszerű rugózású kocsit, a tulajdonos nyugalomban vonulása miatt olcsón eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Eladó
egy asztali gramofon több lemezzel. Telekj-utca 59. 8526

Vetni való
mezőhegyesi fajbuza eladó. Rákóczi utca 15. 3319

Rádió
háromlángos telepekkal, hangszóróval olcsón eladó. Létai ut 12. szám. 3386

Eladó
alig használt járgány. Értekezni Konkoly tanyá Sámsoni ut 4. km-nél. 3370

Káposztának
való nagy srófos kád és kisebb boros hordók eladók. Sas utca 2., házmesternél. 8539

Eladó
elsőrendű ócska téglák, cserép, fa. Bethlen utca bontásnál. 3372

Hosszu
télikabát juttányosan eladó Budapesti férfitruházárházban, Csapó utca 6. szám. 8537

Férfi
télikabát, cipő, frakk, zsaket, női ruha, tükrök, antik butorok eladók. Gimnázisták v. polgáristák tanítását vállalom. Szent Anna 34. 3335

Magastörzsű
oltott pöszméte és rózsafák eladók. Telekj utca 11. szám. 3362

Egy
új fekete férfi télikabát eladó. Oláh Károly-utca 43. szám. 3328

Éléskamrába
való polcok, állványok olcsón eladók. Arany János utca 47. szám. 2913

Eladó földek.
Debrecenben Ondódon 42 holdas tanyás birtok 35.000 P törlesztéses kölcsön átvállalásával. — Tetőtlen egy 40 holdas és egy 14 holdas elsőosztályú tanyás birtok. — Értekezhetni dr. Hódy, dr. Böszörményi ügyvédek irodájában — Debrecen, Ferenc József ut 77. Telefon 7-80. 3221

Eladó
masszív asztali konyha, kenyhakerdene, gyermekágy, nagyobb tükrök. Homokkert, Hid u. 6. 8516

Nagy kredenc,
ebédlőasztal, vaságy, — mangorló, madárkalitka, tükrök eladó. Király utca 9. 3306

Irodabutorok,
nagy és kis kályhák, két nagy pult potomáron eladók. Telefon 13-75. 8494

Landauer
nyitott és két perc alatt csukottá átalakítható, — nehéz metszett üvegekkel ellátott nagy hintó, a szemben levő ülések egyforma nagyok és kényelmesek a tulajdonos nyugalomban vonulása miatt eladó. Ugyanott egy félfedeles jókarban lévő kocsit és egy egyfogtú csukott kocsit is eladó. Cím a kiadóhivatalban.

INGATLAN

628 négyszögöl
szőlőtelek házhelynek, konyhakertnek, parcellázva is eladó. Megtekinthető a tulajdonosnál. Böszörményi ut 49. vilamos megállónál. 3384

Jóforgalmu
vendéglővel, istállókkal, lakásokkal eladó ház. Baromvásártérrel és méntelepel szemben. Értekezni a tulajdonosnál: Böszörményi ut 49. vilamos megállónál. 3385

Eladó
Boldogfalva utca 2. Török Bálint utca 12. számú jól jövedelmező sarokház. 3553

Kertiföld
1 és fél hold kiadó. Károly Ferenc József ut 52. szám. 3388

Komlósi-ut 20.
villatelek és Széchenyi-ut 27. sz. 3 darab 300 négyszögölös szép villatelek eladó. Cím Széchenyi ut 28. alatt. 3333

Eladó
Boldogfalva u. 2., Török Bálint u. 12. számú jól jövedelmező sarokház. 8423

Motor
öt lóerős eladó. Arany János utca 47. 2865

Azonnal
beköltözhető négyszobás modern lakással olcsón eladó Nyil utca 101. sz. ház. 8472

Boldog-kertben
Borzsovay u. 9. szám alatt egy teljesen újjak alakított 2 szoba, előszoba, konyha tágas laképület a hozzátartozó cca 380 öl telekkel, gyümölcsösökkel azonnali beköltözés mellett nagyon kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Felvilágosítást ad a Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth-utca 8. szám. 3167

Bajomi József

tűzifa és széntelepe a pályaudvaron. Telefon: 8—93.

hasábos és aprított tűzifát 6 hónapi részletfizetésre ad

hi elképes családoknak hivataloknak és munkácsoportoknak.

VEGYES

Szabó Kálmán
Földes. Kérdéses cím Debrecen, Arany János utca 47. 3363

Október 31-én
hatvanutcai temetőben elveszett pénztárca 100 pengővel megkerült. Két gyermek találta meg. Főmérnök neje.

Irógépet
ki kölcsönözne egy-két hónapra olcsón? Helen Society, Piac u. 40.

Melasszállításhoz
veshordók el-, vagy beheadók. Reichmann, — Széchenyi-utca 22. sz. 3351

Nagy telek
a város legforgalmasabb helyén anyagraktárnak, garagenak, — vagy bármi más célra kiadó. Reichmann, Széchenyi-utca 22. 3352

Tollat
rostalok, portól, molytól rostám van. Vigkedvü Mihály 29. Szima Istvánné. 3349

HEGEDÜS BÉLA
nyug. községi főjegyző OFB. által engedélyezett ingatlanforgalmi irodája Debrecen, Timár utca 5. Telefon: 17-87.

Megnyitottam
új kézimunka és fehérnemű vállalatomat. Kézsítetek fehérneműt, függönyöket, ágyterítőket, sál a legkényesebb izlésnek is megfelelő kivitelben a legolcsóbb árban. Hegyi Irma, Veres utca uszonhét. 8510

Találtatott
2-án este a Pallagi keresztesnéél egy vörös szőri vadász kutya, tulajdonosa megkaphatja 117-es órháznál Pallagi keresztesné. 3828

Üzletáthelyezés
Hatvan utca 71. szám mészüzletemet áthelyeztem saját házamba. — Vendég utca 45. sz. és Csap u. 46. sz. alá. — Ugyanott tűzifa és szén kapható. Kérem a tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth-utca 8. szám. 3167